

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestiben 50 banival több

Exisztencia-mentés.

Elsősépek téma: az adóprés. De mindig aktuális és mindig fájdalmas, mint egy nyit seb, amit időről-időre erőszakos kezek felszakítanak. A mai napon, mint más helyen írjuk, az aradi adókövető bizottságok befejezték működésüket s a jólétesültek véleménye szerint, az elmúlt évihez képest az idén átlagosan ötven százalékkal emelték fel a polgárság adóját. Ez az óriási adóemelést az, ami bele-váj a gyógyulatlan sebeinkbe és ami gondolkodásra kényszerít bennünket.

Az elmúlt esztendőben sem voltak rózsák a gazdasági viszonyok. Már akkor is sok nagy vállalatot ingatott meg az évek óta tartó krízis és akkor is sok iparos és kereskedő egzisztenciájára sújtott végső csapásként az indokolatlanul kivetett magas adó. Az elmúlt esztendőben is sokszor jaidultunk fel az egyes adókövető-bizottságok megnevezéséből és bizalmatlanságból fakadó munkája miatt, de a hibás gazdasági politika által megnyomorított ipar és kereskedelem kénytelen, kellelten valahogy kiizzadta magából a nagy adókat, amelyeknek súlyos következményeit érezte mindenki, csak azok nem érezték és értették meg, akiknek kezében van az adók által okozott sebek gyógyító iria.

Az idén ötven százalékkal magasabb Aradon az adó, mint tavaly volt. Nézzük csak, mennyiben javult, mennyiben változott meg tavaly óta Románia, illetve Arad gazdasági élete. Mert tényleg megváltozott. Ha már százalékokban beszélünk, úgy megállapíthatjuk, hogy legalább ötven százalékkal súlyosbodtak a viszonyok. Az elmúlt évi adókövetés óta annyi iparos volt kénytelen megszüntetni üzletét, annyi kereskedőnek kellett bezárnia üzletét, hogy az utolsó tíz esztendő összesen nem produkált ilyen tömeges inzulvenciát. Virágozó bankok lettek fizetésképtelenek és ezek éheznek kenyérré és munkára. Mi lehet más ezeknek az oka, minthogy a gazdasági krízis sokkal nyomasztóbb, mint az elmúlt esztendőben volt. Akkor pedig hol van a logika, az értelem és a jogalap arra, hogy ilyen horribilis adóemeléssel terhelik meg a város szenvedő, kiizzadott iparát és kereskedelmét? Ha a bizottságok tagjai az adóemeléssel érdemeket akarnak szerezní, ha az a szándékuk, hogy ezzel az állam jövedelmét szaporítsák, akkor nagyon rossz utón haladnak. Munkájukkal ezt érhetik el, hogy nem szaporítják az állam vagyonát hanem nagy jövedelem-lehetőségét fosztják meg az állampénztárt. Tulzott adókövetéseikkel, csak még jobban megingatják, az amugy is labilis kereskedelmét, elkedvetlenítik a vállalkozókat, akiktől nem lehet kívánni, hogy minden energiájukat, minden idejüket munkába ölik, csak azért, hogy pusztán adókötelezettségeiknek tudjanak eleget tenni. Növelik a munkanélküliek számát és a katasztrófális következmények hosszú láncolatát vonhatja maga után az, hogy az adókövető bizottságok munkája megnevezéséből fakadt.

Most már az adófelelőbizottságok belátásában van az egyetlen remény. Epen néhány napja történt, hogy a temesvári királyi tábla több aradi kereskedő felelőbizetés tárgyalva, megsemmisítette a tavalyi aradi adókövetést. Leszögezte azt hogy a kereskedők jövedelmét nem elképzelésekből, hanem

Bocu Sever történelmi jelentőséget jósol Alba-Iuliának.

Érdekes beszélgetés a nemzeti-parasztpárt bánati vezérével. — Egy millió embert állít talpra a nemzeti-parasztpárt, s mint Bocu Sever mondja, a törvény és jog uralmát akarja visszaállítani.

A kormány be akarja tiltani az alba-iuliai nagygyűlést. Tatarescu miniszter meglátogatja Maniat. — Iorga is az alba-iuliai nagygyűlés ellen nyilatkozott.

(Arad, április 3.) A Banca Romaneascából ma délután öt óra tájban egy magas termetű, deres fejű, piros arcú elegáns ur lép ki. Treneszkó kabátja ki van gombolva, hóna alatt egy csomagot szorongat és a konflisok standja felé kénytelen feketé szemével. Ez a pillanatfelvétel Bocu Sever az ismertevű volt aradi lapszerkesztőt, kamarai képviselőt és a nemzeti-parasztpárt bánági tagozatának vezérét ábrázolja. Ugy is fest, mint egy földbirtokos, aki készülődik haza a pátriájába.

— Szokatlan helyen látom önt képviselő ur — mondom nevetve — egy liberális bankból jövet.

— Az igaz — rázza meg derűsen kezemet. Van ezeknek — és hüvelykujjával a bank felé mutat — valami cukorgyárak. Hát répmagot vettem tőlük.

A csomagra mutat nevetve, amit a hóna alatt visz.

— Hát hogy vannak az urak? — előz meg.

— Köszönöm képviselő ur: nagyon lassan, de én is szeretnék valami hasonlót kérdezni.

A kocsi előáll és Bocu Sever barátságosan beinvitál:

— Jöjjön ki velem az állomásra, én most ugyanis hazamegyek Lippára és utközben majd elbeszélgetünk.

A konflis üzletes ligetésben megindult a borusra hajló délutánban és Bocu Sever beszélni kezdett:

— Közölhetem magával, hogy április 22-én nemcsak Alba-Iulian tart a nemzeti-parasztpárt nagygyűlést, hanem tíz más, nagy vidéki városban is. Így Temesvárott is lesz egy és lehet, hogy Aradon is.

Az a célunk, hogy egymillió embert állítunk talpra ezen a napon.

A gyűléseken nem is annyira egyöntetű határozatokat fogunk hozni, mint inkább egyöntetű tetteket fogunk véghez vinni.

— És mik lesznek azok?

Bocu Sever lakonikusan válaszolt:

— Huszonnégy óra alatt visszaállítjuk a törvény és a rend uralmát Romániában.

Ne higgye, hogy ezt meg lehet akadályozni. Az az egymillió ember addig nem megy szét, míg célját el nem érte. Beszélnek arról, hogy szomszédaink (főleg Magyarországra gondolnak ekkor) kihasználják az esetleges zavart és talán támadólag lépnek fel. Nevetséges. Demagógia az egész. Hát lesz itt egyáltalán zavar...? Hát lesz...? Ki mer egymillió ember ellen valamit is csinálni?

kizárólag üzleti könyvekből lehet megállapítani. A felelőbizetés bizottságban van tehát a sor; ha ez valóban célirányos és eredményes munkát akar végezni, akkor ismerje meg a helyzetet és a való tényeken alapuló méltá-

A milliós tömeg végre fogja hajtani akarát, ha kell, fizikai erőszak révén is.

Kijelentem, hogy a gyűlésekre nem is kérik engedélyt, tehát nem lesz módjuk a hatóságoknak azt meg nem adni. Megjegyzem még, hogy az alba-iuliai népgyűlés és az összes többi gyűlés az egész világ nyilvánosságának ellenőrzése mellett fognak lezajlani. Eddig valami száz külföldi újságíró jelentette be érkezését, hogy szemtanúi legyenek Románia történelmi fordulópontjának.

Szóba hozom, hogy egyes politikai körökben mind erőteljesebben hirt jár annak, mint-ha Titulescu lemondott volna a külügyministerségről.

— Ugy van — bólint Bocu Sever. — Megírhatja egész nyugodtan, mert én a leghitelesebb helyről tudom, hogy

Titulescu külügyminiszter a napokban benyújtotta lemondását, a kormány azonban egyelőre nem szándékszik foglalkozni ezzel a dologgal.

Stop. A konflis megállt az állomásépület előtt és ezzel a szenzációs interju is véget ért. Bocu Sever szokott közvetlen melegségével bucsuzott el. Sietett, hogy le ne kesse a lippal vonatot. Kigombolt treneszkója, mint valami világosszínű felhő lebegett utána.

Minisztertanács előtt az alba-iuliai nagygyűlés.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Carentul állítólag teljesen jól informált kormánykörökből nyert értesülése alapján közli, hogy tegnap miniszteri értekezlet volt Bratianu Vintila elnöklésével. Az értekezleten Stelian-Popescu, Lupu dr., Anghelescu tábornok, Lapadatu, Duca, Franasovici és Tatarescu vettek részt és azon az alba-iuliai (gyulafehérvári) gyűlés kérdése felett tárgyaltak. A miniszterek közül, többen állítólag azt az álláspontot képviselték, hogy a gyűlést tiltsák be, illetve ne engedélyezzék, ha a nemzeti-parasztpárt megtagadná a program előzetes pontos közlését. Végleges határozatot azonban — a lap szerint — csak a régenstanácsnak történő bejelentés után fognak hozni. A lap úgy véli, hogy az esetleges betiltás nem lepné meg tulságosan a nemzeti-parasztpárti köröket, mert ezzel már előre számoltak. Mindenesetre azonban a párt vezérő bizottságát mára összehívták, hogy megbeszéljék a gyűlés engedélyezésével kapcsolatban szükségesnek talált lépéseket és állást foglaljanak az esetleges betiltás esetében bekövetkezendő helyzet tekintetében. A Dimineata szerint a párt el-

nyos adókövetésekkel próbálja a beteggé satnyult ipart és kereskedelmet segiteni, gyógyítani, hogy azok megfelelő adóikkal valóban hozzá tudjanak járulni az államháztartáshoz is.

van határozva, hogy az alba-iuliai (gyulafehérvári) gyűlést minden körülmények között megtartja és a jövő vasárnap manifesztumot bocsát ki a gyűléssel kapcsolatban. Maniu Gyula a sajtónak adott nyilatkozatában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kormány nem fogja a végsőkig kiélezni a helyzetet és nem gördit akadályokat az alba-iuliai (gyulafehérvári) nagygyűlés elé.

A kormány csak feltételek ellenében engedélyezi az alba-iuliai gyűlést.

Maniu nyilatkozatával szemben egyes budapesti esti lapok jelentése szerint a kormány ennek dacára is betiltani szándékozik az alba-iuliai (gyulafehérvári) gyűlést. Tatarescu államtitkár legközelebb meglátogatja Maniut, és közölni fogja a kormány, ama elhatározását, hogy a pártnak bizonyos kötelezettséget kell vállalnia a gyűlés programjára vonatkozólag és minden kapcsolatot kerülnie kell az alkotmányos rend és a közrend problémájával. A kormány csak ebben az esetben engedélyezi a kongresszust. Az Adeverul erre vonatkozólag közli az ellenzék véleményét, amely szerint a kormány egyelőre nem hozhat semmiféle döntést, mert a gyűlés megtartását még nem jelentették be. A törvény értelmében erre nem is kötelezhetők, legfeljebb 24 órával annak megtartása előtt. Addig a párt nyugodtan megteszi a maga előkészületeit.

Iorga Miklós Alba-Iulia ellen.

A Viitorul közli, hogy Iorga tegnap fontos nyilatkozatot tett a kamara folyosóján az újságírók és több képviselő előtt. A professzor szerint Alba-Iulia nemcsak hiba, hanem valószínűségi bűn. Az a nézete, hogy az összes pártok között szerződést kellene kötni, hogy 20 évig senki sem indít pártpolitikai harcot a csatolt területeken, mert ez megmérgezi a belső atmoszférát és veszélyezteti az ország érdekeit a külföld előtt. Nem engedhető meg ma, hogy Erdélyben a román paraszt politikai masszává váljon a magyarok és a szászok örömeire. Ami az ő személyét illeti, még csak felfogni sem tudja az alba-iuliai „örültséget.”

A kamara mai ülése.

A kamara mai ülésén Cezar Pascu törvényjavaslatot nyújt be a kereskedelmi törvény 73-ik szakaszának módosításáról olyan értelemben, hogy a kereskedelmi alkalmazottaknak elsőbbségük legyen a csődtörvénnyel, fi-

Visszavonták az Egyesült Bank ellen benyújtott csődkérelmet.

Elhalasztották az Ipar- és Népbank elleni csődkérvény tárgyalását. — Nem került sor az Egyesült Bank csődügyének tárgyalására.

(Arad, április 3.) A két megbukott aradi pénzügyintézet, az Ipar- és Népbank R.-T., valamint az Egyesült Bank R.-T. ellen benyújtott csődnitási kérelem ügyében — mint közöltük — az aradi törvényszék csődbírósága a mai napra tűzött ki tárgyalást. Ornstein Árpád táblabíró, a csődbíróság elnöke ma délután foglalkozott a csődkérelmekkel és elsősorban az Ipar- és Népbank ügyét vette tárgyalás alá. A pénzügyintézet ellen, — mint már ismertetes — néhány türelmetlen betétes, — Franck István és társai — nyújtott be nemrégiben csődnitási iránti kérelmet. A tárgyalás során a betétesek szóval is előterjesztették kérelmüket és a csődkerést azzal indokolták, hogy a felszámolás bizonytalanul halad előre és így pénzügyi visszaszolgáltatására nem látnak elegendő garanciát. Másfélórás tárgyalás után Ornstein táblabíró közölte a betétesekkel, hogy az ügyben mint egyes bíró nem dönthet, az általuk benyújtott csődkérelmeket az elnöki tanács elé kell utalni és ezért a tárgyalást április 26-ikára elnapolta. Ornstein táblabíró ezután az Egyesült Bank R.-T. ügyét vette elő, a tárgyalást azonban nem tartotta meg, mert a csődkerő munkafelügyelőség — mint a megbukott bank betétese — a pénzügyintézet ellen benyújtott csődnitási iránti kérelmet tárgyalás előtt egy órával visszavonta és így a tárgyaláson a munkafelügyelőség képviselője már nem is jelent meg.

Az elhalasztott csődkeréssel kapcsolatban írjuk meg, hogy igen érdekes fordulat történt

zetésük felvételére. Kisebbségi javaslatok után folytatták a szövetségi törvény vitáját, amelyben Serbanescu szólal fel, majd Fintescu előadó ismerteti a szövetségi mozgalom múltját és annak a reményének ad kifejezést, hogy a javaslat jelentékeny fejlődést fog maga után vonni a közélet minden ágában.

az Aradi Ipar- és Népbank tisztviselőinek nyugdíjváltása ügyében is. Az iparhatóság — mint emlékeztetes — biztosítási végrehajtást rendelt el az ötmillió lejtes kivevő nyugdíjak biztosítására, mire a bank képviselőiben dr. Fischer Jenő ügyvéd a járásbíróhoz fordult, kérve a végrehajtás felfüggesztését. Az iparhatóság áttette az ügy aktáit a járásbíróhoz, amely felfüggesztette a végrehajtást és a nyugdíjváltás ügyének tárgyalását április 28-ra tűzte ki.

A bank képviselője ugyanekkor felelőzést nyújtott be a minisztériumnak is és a felelőzében hivatkozott a Revista Administrativa (Közigazgatási Közöny) egyik számában megjelent miniszteri rendeletre, amely kimondotta, hogy az alkalmazott és munkaadó közötti konfliktus ügyében nem az iparhatóság, hanem a bíróság hivatott döntésre. Erre a miniszteri rendeletre alapozva, azt a kérelmet terjesztette ki a minisztérium elé, hogy mondja ki újból a bíróság illetékességét ezekben a kérdésekben és értesítse erről az iparhatóságokat is. Jogász körökben nagy érdeklődéssel várják a minisztérium állásfoglalását.

— Nobile ezredes egy gyóntatótyát is vizsgával az északi sarkra. Rómából jelentik: Nobile ezredes ma megjelent a pápánál és arra kérte, hogy az északsarki léghajó-expedícióra adjon egy gyóntatótyát. A pápa eleget tett a kérésnek és Farancheschi jezsuita pátert, a Gergely-egyetem rektorát jelölte ki gyóntatótyának.

Utközben.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Írta: FEDÁK SÁRI.

Rákosi Szidihez azonban hozzájutni nem volt kis feladat. Sehogy és sehol sem tudtam megpendíteni ezt az ügyet. Az idő meg közben múlt, múlt, ijedten konstatáltam, hogy kezdek vén leány lenni — 16 éves! — és bizonyos lékéssem az egész szinipályát. A szüleimmel nem mentem egy lépéssel sem tovább. Nem volt szabad ilycsmiről beszélni. Előlemben kezdtek mulatságokra vinni, kezdtek nekem udvarolgatni és ijedten láttam néha összesugni a mamákat, hogy ez vagy az volna kitűnő férjfelölt a számomra. Az udvarlókcal és férjfelöltökkel én azonban semmit sem törődtem. Nem hittem, hogy olyan lény létezik, aki engem akarva elvenni feleségül. És ha akarja is. Az apám engem ugyem enged sohasem férjhez menni. Kis gyerekkorom óta egyebet sem halottam tőle, hogy a házasság a legrosszabb fizetés és a legbutább intézmény. A véremlen volt. Bekém volt ojtva a házasság elleni érzélem. Ugy látszik azonban, hogy az ojtás gyenge volt. Vagy az is lehet, hogy az ojtás erős volt, csak én voltam gyenge. Gyenge embereket nem szereti Isten. Megbünteti őket. Azzal bünteti meg őket, amit elkövetnek. Minden magában hordja a büntetését.

1897-ben történt, hogy egy ugynevezett garden partyra voltunk hiva Nagyszöllőre, a Perényi-kastélyba. Báró Perényi Zsigmond, Ugocsa vármegye főispánjához. A mi általánosan szeretett, nagybecsült Perényi Zsigmond édesapjához. 1897. Mi tagadás benne, kedves Barátom, ez bizony a múlt században volt. Ha jól meggondolom, már akkor sem voltam fiatal. Még többet mondok, sohasem voltam fiatal. Ne nevéss, Barátom, én sohasem voltam fiatal. Sohasem voltam egy csacsóságokat csi-csergő, gyerekes butaságokat elkövető, ugynevezett édes gyerek. Belül mindig határozottan

komoly voltam. Csak kívülről látszott az úgy, hogy egy kis kasperli vagyok. Ez különben ma is így van. Ezt szintén apámtól tanultam, aki azt tanította és azt vallotta, hogy: sohasem szabad okosabbnak lenni annál, akivel éppen beszélek. Ez valami rendkívüli nagy bölcsesség. A legnagyobb szolgálatot ez a mondat tette az életemben. Mondom, sohasem voltam fiatal. Nem voltam szép, nem volt rózsaszínű a bőröm, nem volt sarkig érő szőke hajam, nem voltak ragyogó, nagy szemeim. Sohasem ömlött el rajtam bübajos ifjúság. Nem voltam soha olyan — barackvirágszerű, hamvas fiatal lány. Nem voltam innepelt szépség és bálikirálynő. Minden mulatságon, kivétel nélkül elvitték tőlem a pálmát a többi lányok. Csak olyan outsider voltam. Sem kedves nem voltam, sem társalogni nem tudtam, sem táncolni nem tudtam. Anyám sokat adott arra, hogy azt mondják rólam: jó modoru lány, de bizony minden igyekezete kárba veszett, hogy ezt elérje. Az én igyekezetem is kárba veszett. Sehogy sem tudtam beleilleszkedni semmiféle társalgási tónusba. Néha olyasvalamit éreztem, hogy ők kínai nyelven beszélnek, én pedig szanszkrit nyelven. Nem voltak férjhezmenési ambícióim. Nem akartam senkitől „elkadamni” az udvarlóját és e felett győzelmi tort illni. Nem voltam kokett, nem akartam tetszeni. Ugy látszik, a kokettériám és a tetszeni vágyásom csak ott kezdődött, mikor legalább ezer emberrel lehetett egyszerre farkasszemmel nézni. Már fiatal lány koromban — mindenkinél akartam tetszeni. Az embereket csak tömegben szerettem. Külön-külön nem szerettem őket. Közel hajoltak hozzám és meleget fújtak a fülembé és gyorsan vetek lélekzetet és butaságokat beszéltek. Olyanokat mondtak, hogy szép lány vagyok és édes lány vagyok. Tudtam jól, hogy egyik sem vagyok. Lenéztem őket, mert ilyeneket mondtak. Ugynevezett — nehéz eset voltam. Se nem tudtam valakit meg hódítani, se nem lehetett engem meghódítani. Szóval azt akarom mindebből kihozni, hogy

sohasem voltam viruló, fiatal lány, mint ahogy, sohasem voltam — viruló, fiatal színésznő.

Az utóbbi időben sokat olvasok ilyeneket: öregség, régi generáció, fiatal generáció, ebben a korban, meg abban a korban, bizony, elmúlt az idő... Ilyeneket sokat lehet mostanában olvasni. Ez nem divat sehol a világon, csak nálunk. Ha szabad volna így kifejeznem magamat: ez bizony — unintelligens dolog. Mintha a fiatalok egy színésznőnél — mindig az igazi, Isten által kinevezett színésznőket értem — erény volna, vagy hiba. Ezvük sem. Egy színésznőnek csak a szerepköre változik, a kora soha. Mostanában, mikor olyan sürüm hallom emlegetni és olyan sürüm olvasom ezeket a vénülési kérdéseket, mikor már nem tudnak mást kitalálni és egy színésznőnek a keresztlevelét teregetik ki a közönség elé, ne vegye tőlem rossznéven senki, de itt ülök és a — markomba röhögök. Pardon a kifejezésért, de nem tudom jobbal pótolni. Bizony, mit tagadjam, az én keresztlevelém is terítékre került. Csak úgy elnézem ezt a tülekedést, ezt a fantasztikus igyekezetet, ezt az óriási energiapocsékolást, amit arra vesztegetnek, hogy bizonyítsák, hogy valaki — például szerény személyem is — igenis, öreg. Figyelem ezt a rotációs-ágyu hadjáratot a korom ellen. Szavamra, megható. Közben a Csókom szerzett völegényben mint Pöttöndi Pityu, B-listás kutvamosó hordom körül a kis magyar zászlót naponta kétezer embernek — a Barátomnak és rózsaszínű trikóban pengetem a lantomat ugyan-csak kétezer embernek — a Barátomnak, mint Bob herceg. És igenis, viszem a zászlót és pengetem a lantot mindaddig, ameddig a Barátom bejön a színházba. Ha majd nem fognak bejönni, érteni fogom, hogy egyebet kell pengetni, nem a lantomat. Majd azt is megtaláljuk, hogy mit — ugye, Barátom? De nem erről akarok beszélni, de arról, hogy mi az, amin nekem — hogy ismét finom legyek — röhögöm kell. Bo csánat, nem is röhögök. Csendes, szelid kis örömmel mosolygok az egészen. Nekem könnyű.

Háromhuszon stabilizálják a lejt.

Megkötötték az előzetes megállapodást Románia 180 millió dolláros kölcsöne ügyében. — A spekuláció megakadályozása érdekében diszkrécióban tartják a részleteket, s a miniszterelnök is csak néhány nap múlva nyilatkozik a külföldi kölcsönről.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának távirata.) A külföldi kölcsöntárgyalások két hét óta feltűnő diszkrécióval kezeli a kormány, sőt állítólag a beavatott liberálisoknak is kereken megtiltották, hogy erről a kérdéstről a nyilvánosság előtt beszéljenek. Ennek ellenére a kormányhoz közelálló pénzügyi körök befejezett tényként veszik a kölcsön megkötését.

A legszűkebb vezérkarhoz tartozó liberális gazdasági körök, akinek jelentős szerepe van az ország pénzügyi és ipari életében, a leghatározottabban kijelentette az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának, hogy a stabilizációs kölcsön ténylegesen megvan. A részletekről informátorunk a következőket mondotta:

— Miután nyilvánvaló volt, hogy az angol hivatalos pénzügyi körök csakis a Népszövetség protektorátusának elfogadása eseteire hajlandók a stabilizációs kölcsönt támogatni — a kormány megbízottai francia pénzügyi körök támogatása mellett az amerikai pénzügyi körök felé orientálódtak. Több bankházzal folytatott tárgyalások a kölcsönre vonatkozólag és már a prelimináris megbeszéléseknél nyilvánvalóvá vált, hogy Amerika pénzpiaca hajlandó a lej stabilizációját finanszírozni. A tárgyalások gyors tempóban haladtak előre és mint megbízottunk a múlt hét végén érkezett táviratában jelenti —

a kölcsön megkötésére vonatkozólag Románia képviselője és az amerikai pénzcsoport reprezentánsai között az előzetes megállapodás már létre is jött.

— A megállapodás értelmében az amerikai pénzcsoport közvetlenül az előzetes megállapodások ratifikálása után 60 millió dollárt bocsát rendelkezésünkre hogy a törvényes stabilizáció műveletét elvégezhessük. A stabi-

lizáció után, a megállapodás szerint rövid egymásutánban még 60—60 millió dollárkölcsönt kapunk, részint általános beruházásokra, részint pedig az államvasutak reorganizálására. Összesen tehát

180 millió dollárt veszünk fel kölcsönképen francia támogatással az amerikai pénzpiacra, ami a mai áriolyam mellett körülbelül 26 milliárd 400 millió lejt

tenne ki. Ebből az összegből azonban mind-egyik részlettel 10—10 millió dollárt, összesen tehát 30 milliót áruban kapnánk meg.

Arra a kérdésre, hogy miért nem hozza a kormány hivatalosan is nyilvánosságra a kölcsön megkötésének hírét, informátorunk azt válaszolta, hogy elejét akarják venni minden spekulációnak, de mihelyest az összes előzetes formalitások megtörténnék, a kormány hivatalosan is nyilvánosságra fogja hozni a kölcsön megkötését. A kölcsön kibocsátási áriolyamáról, a kamatlábról és a komisszió nagyságáról nem volt hajlandó felvilágosítást adni informátorunk, de kijelentette, hogy a súlyos feltételekről elterjedt hírek — tulzattak.

A kormány titkolódzása azonban ugyátszik már szűnőben van, mert a Rador távirati ügynökség ma az alábbi félhivatalos közleményét közli:

Kormánykörök állítása szerint a miniszterelnök két—három napon belül közölni fogja a parlamenttel a 180 millió dolláros kölcsön megvalósulását, amely a stabilizáció és a CFR céljait fogja szolgálni. A kölcsönt a Blair-konzorcium folyósítja. A stabilizációs törvény ratifikálása után a parlamentet rendkívüli ülészakra hívják össze. Valószínű, hogy a törvényes stabilizáció kurzusa 320 centimes lesz.

Bucuresti-i uriasszony kétmillió lej ovadékat ajánlott Gaetanért.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának távirata.) A Bonaparte parki dráma ügyében tegnapra érdekes fordulat állt be. Tegnap járt le ugyanis a merénylő Gaetan György ellen kiadott vizsgálóbírói letartóztatási végzés érvénye s a konfirmációs tanács újból összeült, hogy a bestiális szeladon további fogvatartása ügyében döntsön. A konfirmációs tanács ülésén óriási meglepetést keltett a fővárosi előkelő körökben ismert Pillat asszonynak a beadványa, aki két millió lej ovadékat ajánlott fel Gaetan szabadlábrahelyezése eseteire. Pillat asszony beadványát azonban a tanács nem fogadta el és Gaetan újabb 30 napig vizsgálati fogságban marad. A második, még érdekesebb fordulat ma következett be. Stanescu vizsgálóbíró ma délelőtt szembesítette Gaetan Leonida asszonnyal. A három óra hosszat tartó szembesítés drámai jelenetek között folyt le s közben Leonida asszony hat ízben kapott idegrohamot, míg Gaetan igen cinikusan viselkedett és a milliomos hölgynek szemébe mondotta, hogy tettét csak önvédelemből követte el. Leonida asszony természetesen felháborodva tiltakozott Gaetan állítása ellen és a már ismert részletekben ismételte el a merénylet lefolyását.

A drámai jelenetekben bővelkedő szembesítésről bucuresti-i tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap délelőtt megrázó jelenetek között folyt le Leonida asszony és Gaetan első szembesítése. Leonida asszonyt a rendőrprefektúra egyik detektive kísérte fel a vizsgálóbíró szobájába, ahol már ott tartózkodott börtönöze kíséretében a merénylő Gaetan. Az áldozat siralmas látványt nyújt. A hajdan ragyogó szépségű nő fél arca fekete fátáttal van bekötve, lesoványodott és remeg az izgalomtól. Jobb arcát is csuf foltok éktelenítik. Fél tizenegykor megkezdődik Stanescu vizsgálóbíró előtti a szembesítés. Az asszony elmondja a merénylet

előzményeit, a délutáni találkozást, majd azokat a pillanatokat, amikor az udvarlóból vérengző vadállat és rabló lett. Gaetan nyugodtan, minden megjegyzés nélkül hallgat és csak akkor veti fel fejét, amikor Leonida asszony elbeszéli az első kalapácsütés módját, valamint a pénzes kazetta körül lejátszódott eseményeket. Gaetan ekkor közbeszól, azt állítván, hogy a pénzt az asszony jöszántából adta át neki, a verekedés pedig abból keletkezett, hogy a nő sértegetni kezdte.

Leonida asszony eltorzult arccal, könnyes szemmel mondotta Gaetanának, hogy hazudik, mert előbb többször fejbesszította a kalapácsal, majd hozzávágta a telefonkészüléket és csak akkor kényszerítette arra, hogy átadja a pénzt, noha ekkor az ékszervásárlás periktuálásáról még nem volt szó.

— Ki akartál rabolni és ki is raboltál — mondotta az asszony. Véresen hurcoltál végig a földön, egészen a fürdőszobáig, ahol főbe akartam löni. Csak a cselédeálynak köszönhettem, hogy életben maradtam, mert kopogott az ajtón és te ekkor megrettenve elmenekültél.

Gaetan, aki megrögzött gonosztevő beadvomását kelti, nem indította meg az asszony vallomása, nyugodtan és határozottan tartotta fenn előbbi állításait, tagadván, hogy rabolni akart. A vizsgálóbíró pontos jegyzőkönyvet vett fel a vallomásokról, azután Gaetan vizs-zakisértette a fogházba. Leonida asszony pedig a detektívvel együtt eltávozott lakására.

KIVÁLÓ
FESTMÉNYEK
Érkeknek
KERPEL IZSO
műkereskedésbe: 1600
Bomak, Komáromi-Ratz, Nagy V., Szász I., Berkes, Szüle, Iványi-Grünw., Mihajlovits stb. stb.
hírneves kiállító művészek gyönyörű festményei jutányos áron kaphatók. Múltányos fizetési feltételek

APOLLO SZINHÁZ

Előzetes jelentés
a husvét
nagyszerű műsorprogramról:

Vasárnap matiné: Mariposa a táncosnő.
Vasárnap d. u. Premier! Harry Liedtkével
„II. József és a suszterleány“

Hétfőn Matiné: RIN-TIN-TIN legjobb filmje.
Hétfőn délután: VÉRPAD SZENTJE
szenzációs életrajz.

Minden előadásra egy üveg B A E D E R
illatszerkülönlegességet sorsolunk ki.

Hatóság elleni erőszak — virtusból.

Érdekes jelenet az aradi Thököly-téren. — Amikor a gáji gazda csak láncokba verve hajlandó a rendőrségre menni.

(Arad, április 3.) Az, hogy Boli István gáji gazda a Piata Catedralein (Thököly-téren) úgy fejbe vágta Covasina Istvánt tegnap este egy szék lábával, hogy azt menten elhorította a vér, még az nem lett volna különös, megfigyelésre méltó esemény. Az ilyen dolgot hársorosos rendőri hírből szokás megírni, mert hiszen Covasina-nak kemény a koponyája és hamarosan kiheveri ezt a „sértést.“ De ami ezután következett, az már mégis feljegyzésre méltó. Covasina nagy jagatására elősített két rendőr, közrefogta a vérző fejű embert, mert Boliban újból fellángolt az elfojtott indulat és ismét meg akarta támadni. Este fél tíz volt és hatalmas tömeg kíváncsiskodott a jelenet körül. A rendőrök felszólították Boli Istvánt, kövesse őket a rendőrségre. De a gazda kijelentette, hogy egy tapodtat sem megy. Erőszakhoz kellett folyamodni, minden eredmény nélkül. Boli makacszkodott és úgy nekifeszítette izmos lábait a faszternek, mintha azok odanőttek volna. Elhangzik egy hosszú vészütyjelzés és jött még két rendőr. Ugy négyen neki gyürköztek, húzták az odanőtt embernek kezét, lábát, de nem mozdult helyéből. Szép szóval próbálták észre téríteni Boli Istvánt. Megmagyarázták neki, hogy ha kell, még jön két, vagy négy rendőr és nyolcan csak el tudnak banni egy emberrel, még ha akkora az ereje, mint egy svájcer-bikának. A gazda azonban így szólt:

— Ha tizenhatan jönnek, akkor sem mozdulok, de ha egy rendőr jön ide és meglácolja a kezemet, akkor követem a rendőrségre, mint egy hűséges kutya.

A rendőrök nem értették ezt a logikát és azt hitték, hogy Boli István csak tréfál velük. Az egyik bizonytalanul zsebébe nyúlt, kivett egy lakattal ellátott láncot és a gazda felé nyújtotta. Boli István a legnagyobb flegmával tette össze két tenyerét, mintha imádkozni akarna és ellentállás nélkül hagyta, hogy összekötözzék, megbilincseljék. Azután a csodálkozó emberek sora között egy rendőr kíséretében elindult a rendőrség felé.

— Ez mind azért volt — magyarázta a rendőrnek, — nehogy otthon elterjedjen a híre, hogy engem csak úgy csupaszon, láncok nélküli be tudtak kísérni.

A rendőr megcsóválta fejét, rávergetett Boli István vállára, imponált neki ez az ember. István gazda pedig csak azt akarta, hogy elterjedjen a híre annak, őt csak láncsal összekötözve kísérheték be. A virtuskodó gáji gazda ellen megindult az eljárás, súlyos testi sértés és hatóság elleni erőszak címén.

— Megint nem sikerült a Gibraltár átuszása. Londonból jelentik: Gleitze asszony, aki már négyszer próbálta átuszni a gibraltári szorosot, most ötödször kísérte meg, azonban ezúttal is kudarcot vallott. Körülbelül másfél kilométernyire az afrikai partoktól végkimerülés miatt feladta a küzdelmet.

Maniunál csak egy népszerűbb ember van az országban — és ez én vagyok... mondotta Goga a iasi-i népgyűlésen.

Az Averescu-párt vezérkarában 34 volt miniszter foglal helyet — jelenti ki Groza miniszter.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) Melyik párt fogja a liberálisokat a kormányzásban követni? Ez az a kérdés, ami ma minden politikust foglalkoztat. Bekövetkezik-e az, amit a liberálisok a háború óta már háromszor megtettek, hogy Averescut kormányra segítik, hogy aztán az adott pillanatban újra átvegyék tőle a hatalmat? Erre a kérdésre ma minden román politikus — beleértve a liberálisokat is — nem-mei felel. A mai politikai helyzet nem olyan, hogy a régi politikai játékok meg lehessen ismételni, a nemzeti-parasztpárt hatalmas népszerűsége megakadályoz minden hasonló tervet, mondják a komoly realpolitikussok. Azonban azok, akik visszagondolnak arra a körülményre, ahogyan Averescu már három ízben is átsegítette a liberálisokat hasonló kríziseken — nem látják olyan kizártnak, hogy az, ami háromszor megtörténhetett a háború óta — ne történhessen meg negyedszer is. Hiszen alig két éve annak, amikor a mult liberális kormány megbukott és Maniu az Athéne-Palace elsőemeleti szobájában frakkban várta a király meghívását, hogy mint az új miniszterelnök letegye az esküt, hogy pontosan tíz órák, amikor meg kellett volna jelennie a király előtt, leült az uccán felharsant az újságarusító gyerekek ordítása: Averescu lett az új miniszterelnök... És ami megtörtént már háromszor, miért ne történhetne meg még egyszer. Az a mondás, hogy: minden szenczió csak három napig tart, főleg a politikai szencziókra érvényes. Egy új Averescu-kormány kinevezése az első napon tényleg komoly és nagy megdöbbenést váltana ki az országban, de a második napon — amint az legutóbb is történt — már megindulna a nagy népvándorlás az Averescu-féle husoszázék felé és a harmadik napon talán már volnának önkéntes éljenzők is, akik megesküdnének arra, hogy tényleg az Averescu-féle kombináció volt az egyedül helyes. És a már sokszor bevált recipe szerint — hat héttel később Averescu már egy lenyűgöző többség élén vonulhatna be a parlamentbe...

A külső szimptomák szerint tényleg be is következhetnek a fent vázolt események. Az Averescu-párt legutóbbi ülésén az öreg generális kertelés nélkül magának követelte a hatalmat és ezen a gyűlésen történt valami, amit csak az Averescu-párt hivatalos lapja irt meg és ami nagyon jellemző a helyzetre.

A gyűlésen felemelkedett Goga és egy hosszabb beszédet mondott. Beszédének legkimagaslóbb pontja a következő volt:

— Uton-utíelen lehet hallani, hogy Maniunak óriási népszerűsége van. Nos — mondotta Goga — én ismerem egy embert, aki még Maniunál is népszerűbb lehet — és ez én vagyok...

Nem véletlen, vagy elszólás Goga ezen kijelentése. A dolgok logikus sorrendjében az Averescu-pártnak két nagy kérdésre kell feleletet adni. Az egyik a népszerűség kérdése, melyre — mint láttuk — Goga kategorikus feleletet adott és a másik kérdés pedig az, vajjon ma kormányképes-e az Averescu-párt. És erre a kérdésre Averescu egyik legbizalmasabb embere, Groza Péter volt miniszter felelt bucaresti-i tudósítónknak adott nyilatkozatában:

— Harmincnégy volt miniszter foglal helyet az Averescu-párt vezérkarában — mon-

dotta Groza miniszter tudósítónknak — úgy, hogy bármikor teljes három miniszteri listát tudunk összeállítani olyan emberekből, akik már tanujelét adták, hogy komoly és nehéz időkben is biztos kezekkel tudják vezetni az ország szekerét.

E kijelentés után így folytatta Groza miniszter nyilatkozatát:

— Amikor Averescu és Goga beszélt, befogtam a füleimet, a barátaim csodálkozva néztek rám és én megmagyaráztam nekik, hogy vissza akartam húzódni a politikától, bele akartam feküdni az iparba és kereskedelembé, de amikor hallom Averescut és Gogát beszélni, akkor megint averescánus leszek... Tény az, hogy ma sokat beszélnek a népszerűségről. Mi is az a népszerűség? Egy realpolitikus a népszerűséget így definiálta: A népszerűség az ígéretek halmaza... De szerintem a népszerűséget nem lehet mesterséges eszközökkel keresni, mert akkor annak csak tiszavirág élete van. Itt van például Averescu népszerűsége. A tábornok szinte küzd a saját népszerűsége ellen, gyakran mond olyasmit, amit egy politikus sem mondana, aki féltékenyen őrizi a népszerű-

Utolsó nap!

Végeladás

LENGYEL TESTVÉREKNÉL

ségét. Ő fittyet hány a népszerűsége és épen ezért ő a jövő embere, ezért nem lehet elhomályosítani az ő népszerűségét...

Valami készül a politikai kulisszák mögött... F.

Végetértek az adókövetések Aradon.

A bizottságok hír szerint több mint ötven százalékkal magasabb adókat vetettek ki. — Az adózóknak a felebbezési bizottságban van minden reményük.

(Arad, március 3.) Az aradi pénzügyigazgatóság a mai nappal befejezést nyertek a kereskedelmi, ipari és globális adókövetések. Az adókövető-bizottságok munkája, — mint az a beadott rengeteg felebbezésből látható — ezidén sem volt a leghumánosabb s legalább minden második adózó felebbezni volt kénytelen a rá kivetett túlmagas adók ellen. A kivetések eredményéről különben érdeklődtünk Nicoleanu pénzügyi adminisztrátornál, aki kijelentette, hogy az adókövetések végösszegének közlése miniszterileg tilos s ezért nem áll módjában még csak tájékoztatni sem az ideai eredményről. Az egyes bizottságoknál szerzett információk azonban arra engednek következtetni, hogy ebben az esztendőben több, mint 50 százalékkal nagyobb összegeket vetettek ki Aradon, mint az előző évben s így az aradiakra és a megyei adózókra kivetett adók

végösszege milliárdokra rugott.

Az adófelebbezések tárgyalását egyébként a napokban kezdik meg s az érdekelteknek most az a reményük, hogy a felebbezési bizottság lényegesen leszállítja az indokolatlanul magasán kivetett adókat. Ugyancsak a mai nappal kezdődött meg a részvénytársaságok és nagyvállalatok adóbevallási iverinek benyújtása is. A részvénytársaságoknak és nagyvállalatoknak vallomásukat — mint ismeretes — jogukban áll a mérleg elkészítése után benyújtani s ezért külön terminust állapítanak meg számukra, amely ezuttal bezárólag április 30-ig terjed. Ajánlatos azonban már a legközelebbi napokban, minél sürgősebben eleget tenni ennek, mert — értesülésünk szerint — a pénzügyigazgatóság majdnem minden esetben valamelyes kiegészítést, vagy pótlást kíván.

Nagyaranyu cigarettacsempészés Aradon

Két vasuti alkalmazottat őrizetbe vett az aradi rendőrség.

(Arad, április 3.) Az aradi állomási rendőrség nagyszabású cigarettacsempészt leplezett le ma délelőtt. A rendőrségnek már régen gyanus volt a forgalmi osztálynak két alkalmazottja, akik naponta megvárták a külföldről érkező vonatokat és egyes utasoktól csomagokat vettek át. Ma délelőtt követték a két alkalmazottat lakásukba és ügyességi engedéllyel házkutatást tartottak náluk. A kutatás meglepő eredménnyel járt, mert tizenötezer darab külföldi gyártmányu cigarettát találtak különféle helyeken eldugva. A rendőr-

ség ennek alapján őrizetbe vette Ardelean Aurelt és Weinberger Frigyest, akiknél a nagymennyiségű csempészt cigarettát megtalálták. Kiderült, hogy a csempészesek már hónapok óta folynak és Aradról árasztják el egész Romániát külföldi cigarettákkal. A nyomozást tovább vezetik, mert bizonyos, hogy a csempészeseknek büntársaik is vannak. A nyomozást kiterjesztették Curticira is, annak megállapítása végett, hogy miképpen sikerült a gondosan átvizsgált vonatokon behozni a cigarettákat az országba. Az a feltevés, hogy a csempészarút a szénkocsiba rejtették el.

Volt magyar egyetemi tanár izgatási pöre Pesten

Madzsar József nem kapott amnesztiát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A törvényszék ma tárgyalta Madzsar József volt egyetemi magántanár nemzetgyalázási ügyét, a melyért Madzsart külföldi tartózkodása idején in contumaciam bűnösnek mondták ki. Madzsar visszatérve külföldről, jelenkezett az ügyességen, hogy a bécsi Jövöben irt cikkeitért feleljen. Védője hivatkozott arra, hogy az ügy elévült és különben is amnesztia alá esik, de az ügyész hangoztatta, hogy nem eshetik amnesztia alá, mert a vádolt a büntetés elől külföldre szökött. A törvényszék ezután kimondotta, hogy az amnesztia Madzsar ügyére nem vonatkozik és megkezdte Mad-

zsar kihallgatását. A volt egyetemi magántanár áttatlanságát hangoztatta, majd a törvényszék a tárgyalás folytatását április 19-re halasztotta.

— Lopás hatósági segédlettel. Colnai István ujaradi fiatalember detektivnek adta ki magát, évekkel ezelőtt egy megtévesztett rendőr segítségével egy ujaradi iparos lakásából két volt osztrák-magyar hadseregheli zubbonyt kobzott el. A rendőr azonban utóbb rájött Colnai turpisságára és előállította a rendőrségre. Az ügyet ma tárgyalta az aradi törvényszék, amely Colnait 10 napi fogságra és 500 lej pénzbírságra ítélte.

Urániaszínház husvétiműsoraszenczió

Mindkét ünnepnap délelőtt

nyvós Matiné előadások.

Husvét vasárnapján

Rin-Tin-Tin-nel „Skojy az éjben“

Husvét hétfőjén

„Egy éjszaka rejtelmek“ Harry Piel-el

Minden előadásom értékes ajándékot sorsolunk ki.

Társadalmi ujjászületést kíván Aradon Szilágyi Dózsa kanonok.

Érdekes előadás az aradi Minorita Kulturházban.

(Arad, április 3.) Szilágyi M. Dózsa, premontrai kanonok, az országos Katolikus Népszövetség igazgatója, nagyheti szentbeszédei során tegnap este igen érdekes előadást tartott az aradi Minorita Kulturházban. Az előadást, amelyben Szilágyi M. Dózsa a társadalmi ujjászületés problémáit fejtegette, főbb vonásaiban az alábbiakban adjuk:

A történelem mindig igazolja azt az igazságot, jelenkorunkban is tapasztaltuk, hogy a látható világ a láthatatlanon nyugszik. Előbb a lelkekben dől össze az oltár, a trón, a haza fogalma és a nemzeti ideálok, azután következett a külső összeomlás. A nagy politikai s társadalmi forradalmakat megelőzték a szellemi forradalmak az ember benső világában. Locke, Shaftesbury, Rousseau, Voltaire előbb a lelkekben törték össze a tekintélyt, csak azután következett a világraszóló francia forradalom. — Így vagyunk a társadalmi fejlődéssel is. A történelmileg előkészített talajon kívül még Marxnak zászlóbontására is szükség volt, hogy legújabbkori szociális mozgalmakat megértsük. A fogalmainak zürzavarába XIII. Leó világitott be a munkáskérdésről szóló enciklikájával. Bár hosszú idő folyt el már annak nyilvánosságától, de az enciklika sem erejében, sem alkalmosságában nem csökkent.

A szociális érzéknek ez a nagy pápája hangsúlyozta, hogy vissza kell adni a fogalmaknak a maguk jelentését és így tárgyalja a munkáskérdést gazdasági, erkölcsi és társadalmi szempontból és megállapítja azt, hogy bármennyire is elismeri a munkáskérdés jogosságát, azonban az a gyógyszer, amelyet a szociálisták nyújt, elsősorban, hogy a tulajdonjogot megdönti, hogy a családnak és az államnak a helyzetét megbolygatja, hamis, káros; nem gyógyít, hanem a sebet mélyíti. — Ezek után egyszerűséggel és mélységgel világit rá arra az igazságosságra, amellyel a munkaadónak és a munkásnak viszonyát szabályozni kell; a gazdagságnak és a szegénységnek a szerepét, az államnak a helyes beavatkozását és egyúttal részletesen is belemélyed a munkásoknak az életébe, páratlan éleslátással írja elő a munka feltételeit, a munkások szövetkezését stb.

A Katolikus Népszövetség feladatává tűzi ki, hogy ezek a gondolatok közkinccsé legyenek. A munkáskérdésnek tanulmányozásában és a gyakorlati megvalósításában a katolikus népszövetségnek vezérfonala és alapelvei ezen a híres enciklikán nyugszanak, amely a munkáskérdésnek valóságos Magna Chartája. A Népszövetség feladatává tűzi ki, hogy ez az enciklika megjelenjék és minden lekipásztor, minden fej- és kézmunkás otthonában legyen, akik a szociális kérdés iránt érdeklődnek és e téren hivatásszerűen kötelességeik vannak. A szociális működés terén legyen minden pappnak, egyházfőnek és kezdő káplánnak és minden öntudatos katolikus embernek ideálja Ketteler mainzi püspök, aki négy egyetemet látogatott, a közigazgatásnál állami tisztviselő volt és ezután pappá lett. Volt káplán, volt plébános, a mozgalmas 1848-iki évben a frankfurti parlamentbe küldték őt mint képviselőt. Minden intelligens embernek, aki a korszaknak a magaslatán áll, szólának Kettelernek eme szavai: „Ha meg akarjuk ismerni korunkat, bele kell mélyedni a szociális kérdésbe. Aki ezt megérti, az érti meg korunkat, aki nem érti meg, annak jelen és a jövő talány”. A munkáskérdésről (Die Arbeiterfrage und das Christentum) szóló műve még francia nyelven is napvilágot látott. Ugyancsak megszívlelendők Todt Rudolf protestáns lelkésznek szavai, aki könyve élére ezt a jelszót tette: „Aki a

szociális kérdést meg akarja érteni, az tartsa maga előtt jobbkéz felől a nemzetgazdagságról szóló műveket, balkéz felől a tudományos szociálisták iratait, maga előtt pedig tartsa nyitva az evangéliumot”.

A Katolikus Népszövetségnek a feladata, hogy a szociális kérdésnek elméletileg és gyakorlatilag a népakadémiája legyen. Kötelessége, hogy felébressze a vajudó szociális problémák iránt az érdeklődést és rájuk világítson; azután pedig szervezen. Minden tagsági díj, minden adomány egy téglát az épülő új társadalmi rendhez; minden jó szó sugár a lelkekben; és minden szociális apostol a társadalomnak a jövevénye. A pasztorális feladatot szociális működés nélkül megoldani nem lehet; aki lelkeket akar hódítani, az a társadalmi kérdéseken keresztül tudja azokat megérteni. Meg kell vallanunk, hogy e tekintetben amikor volt vagyion, nem volt érzék; most látjuk a szükségleteket, de nincsen pénzünk, a gazdasági krízis égeti lelkünket és testünket. Tisztelem azokat, akik a harangok szavában gyönyörködnek és a harangokra adakoznak; megértem azoknak az áhítatát, kik utszéli keresztekkel állítanak; de legokosabban adományoz az, aki szociális érzékkel hozza meg az áldozatát. — Látjuk a munkásoknak és a tanoncoknak táborát, szomorúan konstatáljuk a cselédlányoknak az árva helyzetét és nincsenek otthonaik, nincsenek nagyszabású intézményeink, amelyekkel azokat befogadhatnánk.

Látjuk, hogy az értelmiség is nagyon kevés szociális érzékkel rendelkezik, szóval minden téren nevelnünk kell a lelkeket. Azért a Katolikus Népszövetség programjába veszi, hogy a vezető értelmiség számára a lekipásztorokkal együtt szociális kurzust tartson; a közeljövőben meg fogja indítani a szociális „Kalausz“-t, amelynek hivatása lesz, hogy a szociális kérdések iránt az érdeklődést felkeltse és a szociális műveltséget terjessze. Felhívom a figyelmüket Kettelernek igazi legnemesebb értelemben vett liberalizmusára. Amikor 1848 szeptember 18-án Frankfurtban kitört a forradalom és két képviselőt orozva meggyilkoltak, ezeknek a temetésén Ketteler szónoki

A döntő pillanatban gyakran elhagy erőnk és fejfájás befolyásolja tisztá gondolkodásunkat. Néhány

Pyramidon
tabletta

eloszlatja a fájdalmat és fejünk tisztá lesz. Valódiságáért és jószágáért a törv. véd. „Pyramidon” név kezkesedik. Ily nevű utánzatok törvényileg üldözötteknek

Valódi csak az eredeti „Molitor-Lucius”-csomagolásban

remekművében megható szavakkal igyekezett menteni a felbőszült népet és azokra háritotta a felelősséget, akik a forradalmi lelkületet könnyelműen fölkeltek a nép lelkében. Ketteler püspök nagy tisztelője volt Lassalle Ferdinand híres szociális agitátornak, bár nagy ellentétek választották el egymástól őket, de mindkettő értékelte egymásnak a munkáját; Ketteler nem egyszer támaszkodik Lassallera, Lassalle pedig elismeréssel hódolt meg Ketteler előtt. Ez legyen a mi elvünk is: Neveljünk a kor magaslatán álló vezetőket; akkor megváltozik a nép lelkülete; értsük meg a munkásnak a lelkületét, s akkor megtudjuk önmagunkat értetni. E korszak magaslatán álló működésnek az iskolája a Katolikus Népszövetség, amely mindenütt a megértést és az ujjászületést hirdeti és szolgálja tettekben.

Tizenötmillióval csökkent Oroszország lakossága

Moszkvából jelentik: A háborúutáni első népszámlálást most tartották meg Oroszországban és eredménye szerint az ország lakossága tizenöt millió emberrel csökkent. Ennyien estek áldozatul a háborúnak, forra-

galmaknak és ellenforradalmaknak. Szentpétervár lakossága 2,8 millióról 1,6 millióra csökkent, míg Moszkva lakossága hat év alatt egy millióról kettőre emelkedett.

Enyhítették az új lakbértörvényt

A kamara felemelte a meghosszabbítási bérhatárt. — A kilakoltatási ítéletek azonban érvényben maradnak.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A lakbérleti törvényjavaslat tegnapi kamarai tárgyalása során a bérlőkre előnyös, jelentős fordulat állott be, amennyiben több többségi, ellenzéki és Lupu-párti képviselő felszólalása után a kamara 109 szavazattöbbséggel elfogadta Suciú Lupu-párti képviselő indítványát és a bérértékhatar felemelése tekintetében lényeges módosítást eszközölt. Eszerint a meghosszabbítási bérhatárt a fővárosra nézve 2000, a megyeszékhelyekre, 1600, míg a többi városokra és községekre nézve 800 lejben állapították meg. Ezzel szemben változatlanul hagyták a törvényjavaslatnak azt a pontját, amely kimondja, hogy a lakásügyekben már hozott bírói ítéletek érvényben maradnak. A Dimineata úgy tudja, hogy a jelentős

fordulat a Lakosövetség vasárnapi nagygyűlése következtében állott be, annál is inkább, mert a gyűlésen negyvenhét képviselő jelent meg, akik erőteljesen követelték az egyes szakaszok lényeges módosítását és sikerült is nekik a kamarában hangulatos teremtani a lakók kívánságai mellett. A javaslat ügyében egyébként tegnap a háztulajdonosok országos szövetsége is gyűlésezett és azon Lahovary elnök kijelentette, hogy a javaslat esetleges enyhítő módosítása a háztulajdonosokra nézve a legméltatlanabb sérelem lenne s ez ellen a gyűlés már eieve tiltakozott.

— A cluj-i ügyvédi kamara intervenciója a timisoarai munkásvezér érdekében. Clujból (Kolosvárról) jelentik: A timisoarai ügyvédi kamara átiratára dr. Suciú ügyvédi kamarai dékán személyesen intervenált a hadbírósnál Müller Kálmán szabadonbocsátása érdekében. Terpu ezredes, hadbírófőügyész kijelentette, hogy még a mai nap folyamán egy vizsgálóbiztos küld ki Timisoarára, hogy ott a helyszínen szerezzon információt Müller Kálmánról. A vizsgálóbiztos visszaérkezése után a hadbírószék azonnal megteszi az intézkedéseket a timisoarai munkásvezér szabadlábba helyezésére. Minden remény megvan arra, hogy Müller Kálmán még a husvéti ünnepek előtt visszanyeri szabadságát.

Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo

APOLLO MA **APOLLO**

5, 7 és 9 órákor

A közönség óhajára a legsodásabb slágerfilm. — Jókai kiváló regénye, Strauss világhírű operettje

„Cigánybárok”

Enek- és táncbetétekkel. — Nagy művészi zenekarral. — Fősz.: Lya Mara és Verebes Ernő.

Fendos helyárak. Jón! **HARRY LIEDTKE** Jón!

II. József és a suszterleány.

Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo Apollo

H I R E K.

Kettős kivégzés Párisban.

A halálos ítélet végrehajtásánál egy ügyvédnö is jelen volt.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) Ma reggel végezték ki Vladenkot és Pakovszkit, a hirhedt lengyel rablóbanda két vezérét. A banda éveken keresztül garázdálkodott és számos rablást és rablógyilkosságot követett el. Ezuttal történt meg először, hogy a kivégzésnél a gyilkosokat védő ügyvédnö is megjelenhetett, mert eddig a francia törvények szerint — nő nem vehetett részt a kivégzéseken. Ezuttal azonban arravaló hivatkozással, hogy a nő egyszersmind védő, megadták neki az engedélyt a kivégzés végignézésére.

— **Bébé Bratianu visszatért Genéből.** Bucurestiből jelentik: B. B. Bratianu visszaérkezett Genéből, ahol tanácskozást folytatott Titulescuval és közölte, hogy a külügyminiszter lemondotti sanremói utjáról, egyelőre Genfben marad. Petrescu-Comnen berlini követ a legközelebbi napokban Bucurestibe érkezik. A miniszterelnök ma a pénzügyminisztériumban hosszas megbeszélést folytatott Ducával és B. B. Bratianuval, aki fontos híreket hozott Genéből és Párisból.

— **Dollárkölcson a Vatikánban.** Newyorkból jelentik: Tegnap bocsátották ki a Vatikán új, másfél millió dolláros kölcsönét. A kölcsönből a Vatikán Janiculum hegyén új, propaganda-kollégiumot épít fel.

— **Az aradi ügyvédi kamara bankettet adott Hargot György törvényszéki főnökök tiszteletére.** Az aradi ügyvédi kamara ma este a Fehér Kereszt télikertjében háromszáz terítékes bankettet adott Hargot György, az aradi törvényszék nemrégiben kinevezett új főnöke tiszteletére. A banketten az ügyvédi kamara és a bírói kar testületileg vett részt, de megjelentek a hatóságok képviselői is, valamint számos közéleti méltóság. Marsieu Justin dr. az ügyvédi kamara dékánja és Grozda Aurel dr. buteni (buttyini) ügyvéd Hargot György főnökökre, Avramescu Vazul dr. kinestári ügyvéd Orezeanu Romulus tanácselnökre mondott pohárköszöntőt. Hargot és Orezeanu meghatt szavakban köszönték meg az irántukban megnyilvánult szeretetet. A bankett a késő éjszakai órákban ért véget.

— **Folyik a nyomozás az eltűnt ujaradi ügyvéd titokzatos ügyében.** Dr. Bauer Félix, a rejtélyes módon eltűnt aradi ügyvéd nyomozása ügyében felvett jegyzőkönyveket és bűnjelket ma délelőtt az aradi államrendőrség átküldötte az ügyészségre. Az aktákat, miután a vizsgálóbíró áttanulmányozta, ismét visszaküldi a rendőrségre, hogy a további nyomozásra utasítsa a rendőrhatalóságot.

— **A mellőzött hadnagy tragédiája.** Prágából jelentik: Prosnitzban holtan találták meg Mischik hadnagyot és feleségét. Hátrahagyott levelükben elmondják, hogy azért követtek el öngyilkosságot, mert a hadnagyot nem léptették elő. A házaspár nagy adag mérget vett be.

— **Forgács Annát eltemették Budapesten.** Budapestről jelentik: Forgács Annának, Erdélyi Béla tragikus módon véget ért áldozatának, ma volt a budapesti temetése, igen csekély érdeklődés mellett. Forgács Anna temetést a rákoskeresztúri zsidó temetőben, helyezték örök nyugalomra.

— **Érdekes ásatások Egerben.** Egerből jelentik: Az állandóan folyó ásatások közben mind érdekesebb leletekre bukkannak a kutatók. Legutóbb egy hatalmas török alagutatózatot tártak fel, amelyen veszély esetén az egész török hadsereg elmenekülhetett. Az alagutakban butordarabokat, szőnyegfoszlányokat és élelmiszeres hordókat találtak. Klásták egy templom falát is, amelyről az a vélemény, hogy az a Szent István által építtetett első egri templom egy része.

Nagybeteg a pápa államtitkára.

Rómából jelentik: Gasparri bíboros, pápai államtitkár súlyosan megbetegedett. Az orvosok véleménye szerint állapota aggodalomra ad okot.

Salontára vitték az aradmegyei halálautó sofförjét

A kisjenői sebesültek állapota lényegesen javult, míg Türkössy sofföré szinte reménytelen.

(Arad, április 3.) Mélyszéges megröbbe-
nést keltett Aradon is az a halálos autókatasztrófia, amelyről részletesen beszámolt az Aradi Közlöny mai száma. Mint megírtuk, a halálautó sofförjét, Türkössy Józsefet dr. Angel István polgármester autója szállította be Aradra és a Posgay-szamatóriumban helyezte el. A többi áldozatokat, Acsay Jenőt, Daul Illés segédjegyzőt és Óváry József lakatosmestert Chisineure (Kisjenőre) szállították, ahol családjuknál helyezték el őket. Ma tele-

fonon érdeklődtünk állapotuk iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy túl vannak minden veszélyen s állapotuk lényegesen javult. A súlyosan sebesült Türkössy József soffört ma Aradra érkezett családja hazaszállította Szalontára. A szerencsétlen ember állapota, az orvosok véleménye szerint, reménytelen. Kihallgatni nem lehetett, mert eszméletét nem nyerte vissza s ezért nem is gördítettek akadályt az életveszedelemesen sérült sofför hazaszállítása ellen.

MA, MOZIK MŰSORA:
4. szarva
APOLLO SZÍNHÁZ
Cigánybáró
URANIA SZÍNHÁZ
Rinaldo-Rinaldini.

— **Amerikai diákok Magyarországon.** Budapestről jelentik: A Kossuth-zarandokok amerikai tartózkodása alkalmával komoly akció indult meg a magyar-amerikai diákseregmozgalom kimélyítésére. Ennek következtében ez év nyarán nagy transzport amerikai diák érkezik Magyarországra. Petry Pál államtitkárnak, aki részt vett a küldöttségben, ezenkívül nagyjelentőségű kulturkapcsolatot sikerült teremteni a magyar és amerikai kulturvilág között. Eszerint az amerikai egyetemeken tizenkét magyar diák számára létesült hely. Egyébként Amerikában most készülnek kiadni Jókai összes műveit.

— **Igaztalan vad az aradi mérnöki hivatal egy tisztviselője ellen.** Beszámoltunk legutóbbi számunkban arról a feljelentésről, amelyet Bereczky Károlyné aradi háztulajdonosnő tett az aradi városi mérnöki hivatal egyik tisztviselője ellen, akit azzal vádolt, hogy a hivatalban udvariatlanul viselkedett vele, kiutasította hivatalából és ezenkívül állítólag rá akarta beszélni egy tisztviselőtársát arra, hogy hamis adatokat vegyen fel egy, a házában tartott, helyszíni szemlével kapcsolatban. A feljelentést dr. Angei István polgármester vette át, aki írásban utasította Muresan János főmérnököt, hogy részletes jelentést tegyen az esetről. Az ügyben ma beszélgetést folytattunk Muresan János főmérnökkel, aki a következőket mondotta: Arról, hogy a tisztviselő udvariatlanul beszélt volna Bereczky Károlynéval, nem tudok. A feljelentésben említett alkalommal én is jelen voltam és bizonyos, hogy ha a tisztviselő a féltői olyan hangon beszélt volna, amely megrövést érdemel, én lettem volna az, aki rendreutasította volna az illető tisztviselőt. Ez azonban nem történt meg. Ami a másik vádat illeti, az sem állhatja meg a helyét. Tisztára lehetetlenség, hogy a tisztviselő rábeszélte volna egy tisztviselőtársát hamis adatok felvételére, miután a kérdéses helyszíni szemlélet nem a tisztviselő, hanem Filip Ágoston mérnök vezette és így egyetlen tisztviselőnek sem lehetett beleszólása a felvett adatokba. Én mindenesetre a polgármester hazaérkezése után megteszem írásban a részletes jelentésemet, amelynek egyetlen terhelő momentuma sincsen a megvádolt tisztviselőre, aki mindenben csupán a kötelességét teljesítette.

— **Kolostorba vonult egy kínai hadvezér.** Londonból jelentik: A pekingi jelentések arról számolnak be, hogy Vu Pei Fu tábornok, a polgárháború egyik legismertebb vezére kolostorba vonult.

— **Sikertelen Köhl kapitány újabb startja is.** Londonból jelentik: Köhl kapitánynak a kedvezőtlen idő miatt most sem sikerült startolnia Amerika felé.

— **Munkásküldöttség a prefektusnál.** Ma délelőtt munkásküldöttség jelent meg Georgescu János prefektusnál. A küldöttség arra kérte a prefektust, hogy interveniáljon a cluji hadbírószáki kórházban fekvő Müller Kálmán munkásvezér szabadonbocsátása érdekében. Elmondotta, hogy Müller tizenégy napja éhségsztrájkot tart és állapota válságos, így tehát, ha hamarosan nem bocsátják szabadon, meghal. A másik ügy, amelyben a prefektus jóakaratu intervencióját kérték, Vostinár György szabadlábrahelyezése volt. Vostinárt tegnap leartóztatták, mert az aradi Munkás-Ottón falain antimilitarista képek voltak elhelyezve. A képeket Baga János ragasztotta fel, aki jelenleg a cluji hadbírószáki fogházában van s tegnap beidézték Vostinárt, aki azóta nem adott életjelet magáról. A prefektus meghallgatta a panaszokat és megígérte, hogy tanulmányozni fogja a kéréseket és amennyiben lehetséges lesz, teljesíti őket. Érdekes, hogy a hivatalos jelentés nyomán — közben kiderült az, hogy Vostinárt még tegnap szabadlábrahelyezték és azóta eltűnt, nem jelentkezett sem lakásán, sem a Munkás-Ottónban.

— **Munkástüntetések Szlovénzkóban.** Pozsonyból jelentik: Szlovénzó területén a kommunisták vezetése mellett, több városban munkástüntetések voltak. A tüntetések alkalmával többen megsebesültek.

— **Légihajóforgalom Bécs — Berlin között.** Berlinből jelentik: A G. 31. számú léghajó elkészült és valószínűleg a Bécs—Berlin közötti léghajóforgalomban használják fel. Most statisztikát állítottak össze különben a légi forgalomról és megállapították, hogy a tempelhofi repülőtérrel naponta hatszáz személy utazik. Februárban összesen 19341 személy fordult meg a repülőterem.

— **Különös családi tragédia.** Nyiregyházaról jelentik: Valaj községben, a pincében, átvágott nyakkal, holtan találták Altvatter János községbeli gazdálkodó 15 éves fiát. Mellette félholtan, több sebből vérezve találták anyját is. Az asszony, amikor magához tért, elmondotta, hogy attól félt, hogy férje, aki gyanakodott, hogy a gyermek nem az övé, egy napon megöli őt, fiával együtt. Azt mondotta ezért gyermekének: — Gyere fiam, mindketten meghalunk — és a gyermek engedelmesen követte. A pincébe mentek, ahol átvágta a gyermek nyakát, magát pedig összeszurkálta konyhakéssel és fejét a falbaverte. Az asszonyt megvasalva kísérték a csendörök a nyiregyházi törvényszékre. A kétségbeesett apa kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy nem féltékenykedett az asszonyra, akivel mindig gyengédabánt.

GYERMEKCOCSIK legszöbb kivitelben | rendkívüli nagy választékban HEGEDUS-cégnél |

— **Magyar kabarészínész öngyilkossága Bécsben.** Bécsből jelentik: Az egyik éjjeli mulató előtt ma este föbelötte magát Gábor Ferenc kabaréénekes. A lövés zajára a mulatóból többen kirohantak, így az ott tartózkodó Josephine Baker is, aki zsebkendőjével fogta be az öngyilkos vérző halántékát. Gáboron azonban már ez se segített, mert mire a mentők kijöttek, kiszerveedett.

A csatolt területek nyugdíjait kizárták a nyugdíjemelésből.

Csak az okiráltságbeli polgári nyugdíjakat emeli a kormány. A katonai nyugdíjak emelése országos érvényű.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Távirati híradás nyomán ma közöltük, hogy ezévi április elsejével a katonai és polgári nyugdíjak egyes osztályainak nyugdíját felemelték. A kormány erre a célra százmilliárd lejt szavazott meg, miután azonban ez az összeg előreláthatóan nem lesz elegendő, az egyes reszortminiszterek újabb hitel folyósítását fogják kérni. Eddi rendben volna a dolog, azonban a mai bucaresti-i lapok a nyugdíjemelésről nagy meglepetést keltő híradást hoznak. A tudósítások szerint csupán a katonai nyugdíjakat emelték országos érvénnyel, míg a polgári nyugdíjak közül csak az okiráltságbeli részesültek nyugdíjemelésben.

A katonai nyugdíjakat az alábbi módon emelték: Mindazon katonai nyugdíjasok, tiszték és altiszték és utódaik — tekintet nélkül arra, hogy az okiráltságban vagy a csatolt területeken laknak, — akik 1925. október elsejéig nyugdíjogosultságukat rendezték és a k. k. 1925. január 1-én 40 és 50, 1926. július elsején 13 és 67, 1927. május elsején 30 és 40 százalékos nyugdíjemelésben részesültek, újabb harmincszázalékos emelést kapnak azon nyugdíj után, amelyet 1928. március végéig élveztek. A katonai nyugdíjasok, a századosi rangig bezárólag, akik 1925. október elseje után nyugdíjazták, az emelés kedvezményében nem részesülnek, míg az alezredek 2. az ezredek 12. a brigádtábornokok 52 százalékos nyugdíjemelést kapnak. A háborus nyugdíjasoknak, a hadirokkantoknak és azok özvegyeinek a kormány 48 százalékos emelést engedélyezett. Azon magasabbrendű tisztéknek nyugdíja, akik 1925. október elseje után léptek nyugdíjba, az alábbi átlagösszegeknél nem lehet nagyobb: hadtestparancsnok-tábornok 18.000 lej havonként, hadosztály-tábornok 16.000 lej, brigádtábornok 14.000 lej, ezredes 12.000 lej, alezredes 10.000 lej, őrnagy 8.500 lej, százados 7.500 lej, főhadnagy 6.500 lej, hadnagy 6.000 lej, őrmester 3.000 lej.

Ami már most a polgári nyugdíjasokat illeti, az emelkedés csak az okiráltságra szól. Eszerint az okiráltság polgári nyugdíjai, akik 1922. április elsejéig nyugdíjogosultságukat rendezték, 15 százalékos emelésben részesülnek. Havi 15.000 lejig terjedő nyugdíj 30 százalékos, 1500 lejtől 2500 lejig terjedő nyugdíjnal 20 százalékos emelésben részesülnek, míg a 2500 lejtől 3500 lejig terjedő nyugdíjak emelési kvótája 10 százalékos. Az alsóbb katonai ranggal rendelkező hadirokkantak összes osztályainak nyugdíját 10 százalékkal emelték. Az új emelések április elsején léptek életbe.

A polgári nyugdíjasokra vonatkozó különös rendelkezés dolgában érdeklődtünk az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíj-ügyosztályánál, ahol az a kétségtelenül érdekes felvilágosítást kaptunk, hogy ők erről az osztályozásról eddig hivatalos értesítést nem kaptak s épen ezért ők mindenkinek a felemelt nyugdíjat folyósítják.

A fentiekkel kapcsolatban a nyugdíjas-egylet az alábbi közlést teszi: A pénzügyigazgatóságnál fizetett nyugdíjasokat értesítjük, hogy egyesületünk tagjai, a legutóbbi választmányi határozat alapján az április 5-én folyósított nyugdíjkielégítésnek, azaz az emelésnek öt százalékát fizetik ki az egyesület ottlevő tisztviselőinek: Kovács József pénztárnoknak és Sárkány Antal ellenőrnek.

Kérjük a tagokat, hogy a meghatározott százalékot okvetlenül fizessék le, hogy ezzel továbbra is biztosítsuk egyesületünk további működését. Értesítjük egyben azokat a nyugdíjasokat, akik a pénzügyigazgatóságon veszik fel illetményeiket, hogy a nyugdíjemelés a következő alapon történt: azok a nyugdíjasok, akik 1927-ben hatvan százalékot kaptak, most semmi sem kapnak. Azok, akiket 1922. előtt nyugdíjaztak, minden más körülmény tekintetében vele nélkül. 15 százalékot kapnak, azok, akiket 1925. október 1-e után nyugdíjaztak, ha a nyugdíj 1500 lej, harminc százalékot, 1500 lejtől 2500 lejig husz százalékot, 2500 lejtől 3000-ig tíz százalékot kapnak; 8000 lejen felelő nyugdíjknál mincsem emelés. A pénzügyigazgatóságnál fizetett nyugdíjasok április 5-től vehetik fel illetményeiket. Az állomáson fizetett nyugdíjasok szintén április 5-én kapják nyugdíjukat itt Szücs György és Eszenyi egyesületi tagok veszik át a nyugdíjakat. A vezetőség nevében Went Manó ügyv. elnök.

Őszel ratifikálják a konkordátumot.

Még mindig tart az ortodox főpapok mozgalma

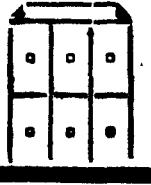
(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Az ortodox főpapok szombati, a szenátusban tartott értekezlete még mindig élénken foglalkoztatja úgy az egyes egyházi, mint politikai köröket. A Dimineata az értekezleten elhangzott nyilatkozatokat súlyos politikai bonyodalom előfutárjának tekinteli és megjegyzi, hogy az ortodox egyház nem szolgálja a felekezeti közéletét, ha tisztán egyházi kérdéseknek politikai színezetet ad s a politikát erőszakkal akarja szüntetni a vallásban. A lap megállapítja, hogy egyes politikai körök véleménye szerint az ortodox egyház és a klérus nevében az új kultusz törvény-javaslat ügyében egyedül csak Miron Cristea dr. pátriárka, régenstanácsi tag nyilváníthatott volna véleményt, annál is inkább, mert ezt a jogot, mint régenstanácsi tag is fenntartotta magának. A deklarációt aláírt püspökök tehát nem az ortodox egyház és a klérus, hanem a maguk nevében nyilatkoztak s így ennek az aktusnak semmi más következménye nem lehet, minthogy politikát akarnak csinálni a tisztán vallási kérdésekből. A javaslatot egyébként a kamara törvényelőkészítő bizottsága teljes egészében elfogadta s csupán a 16-ik szakasz tekintetében alkalmazott lényegtelen módosítást. A bizottságban ilans Ottó Roth dr., a német, Wille József dr. a magyar kisebbségek nevében szólalt fel és mindketten az egyházi iskolák felett való felügyeleti jogról szóló kitétel törlését kérték, amit azonban a bizottság nem fogadott el.

Lapedatu kultuszminiszter a Curentul munkatársának egyébként kijelentette, hogy véleménye szerint az egyházi vagyon kérdésében hozott döntés a legjobb, mert bírói fórum elé fog tartozni a vitás kérdések mindenkori elintézése. Politikai szempontból is ez a leghelyesebb, mert csak ez képes a felekezeti harcokat kiküszöbölni. Ami a javaslatnak a kamara előtti állítólagos módosítását illeti, a miniszter ezt határozottan megcáfolja és kijelentette, hogy a törvény változatlan marad úgy, ahogyan azt a szenátusban megszavazták. Végül a konkordátumra vonatkozólag közli a miniszter, hogy annak ratifikálása őszre marad, vagy esetleg a májusi rendkívüli ülésen történik meg.

— Taxicsolnakok a Dunán. Budapestről jelentik: Május elsején megindul a Dunán 20 motoros taxicsolnakkal a közlekedés, amelyre bossányi Havas Rezső ny. őrnagy már meg is kapta az engedélyt. A városban több helyen, így a Vigadó előtt, az Erzsébet-hídnál, a Margit-szigeten, a Lánchídnál és a parlament előtt vizistandokat létesítenek, ahol a csónaktaxik kikötve várakoznak az utasokra, akárcsak az autótaxik a szárazföldön.

TELEFON: 70.

ERZSÉBET MOZI

Ma 5, 7, 9 órákor
Olcsó helyárak!Aradon premier!
Nagy zenekar!

VÖRÖSMALOM

Fősz: MARION DAVIES.

Jön! Művét vasárnap: Az utolsó Bűf, Harry Piell.
Jön! Művét hétfőn: A szírián Petrovich Szvetozlávval

— Gyilkosság Budapesten. Budapestről jelentik: Kegyetlen gyilkosság történt ma délután az Illés-uccában. Prokop Illés közkatona, aki katonai térszekéren haladt az uccán a Ludovika felé, megpillantotta az uccán Brunner Ferenc kereskedelmi alkalmazottat, egyik régi haragosát, akivel egy táncmulatságon, egy leány miatt veszett össze. Prokop leugrott a szekérről és bajonettjét hátulról beledöfte Brunnerbe, aki eszméletlenül összeesett és a kórházba szállítás közben meg is halt. A gyilkos katonát a járőr elfogta és bekísérte. Érdekes, hogy Prokop az összeveszés óta kibékült Brunnerrel, azonban az utóbbi napokban egyre kereste az alkalmat a véres összetűzésre.

— Gyújtogatással vádolt pesti mérnök. Budapestről jelentik: Tegnap újból kigyulladt a Silos Pozsonyi-úti telepe, amelyen már eddig háromszor pusztított tűz. A tűz pillanatok alatt terjedt és a kivonult tüzoltóság csak nagy megfeszített munkával tudta lokalizálni. Az esettel kapcsolatos nyomozás alkalmával felmerült a gyanú, hogy Wollner Sándor gépészmérnök, akinek ugyanabban a házban galvanizáló műhelye van, aki három héttel ezelőtt nyolcezer pengőre biztosította be műhelyét és aki a tüzet megelőzően járt műhelyében, lenne a gyújtogató. A rendőrség ma megidézte Wollnert, akit hosszasan kihallgatót.

— Tolvaj kórházi ápoló. Az aradi törvényszék dr. Tamasdan büntető-tanácsa ma 7 havi fogságra ítélte Marinuti Ioan ágrisi illetőségű, volt aradi közkórházi ápolót, aki az orvosok rendelőjéből egy télikabátot ellopott s aztán megszökött.

— Okmányhamisító aradi bérkocsis. Turciú Tódor aradi bérkocsis atyja hajtási igazolványát a maga nevére meghamisította. A törvényszék ma 3 napi elzárásra ítélte.

— Izr. istentisztelet. Peszách ünnep első két napján (csütörtökön és pénteken) a déli-élti istentisztelet 9 és fél órákor, szerdán és csütörtökön este 7 és egynegyed órákor kezdődik az aradi neolog zsidótemplomban.

— Leleplezett kártyabarlang címen az Aradi Közlöny mai számában megírta, hogy Stein Ferenc vendéglőjében hazárdjátékosokat leleplezett le a rendőrség. Stein Ferenc ma annak közlésére kért fel bennünket, hogy a Csálai erdőben dolgozó munkások késő éjszaka keresték fel vendéglőjét bevásárlás céljából. Üzletét pontosan tizenkét órákor bezárta és a munkásoknak egy külön helyiséget bocsátott rendelkezésükre. Amikor a rendőrség megjelent, a munkások nagyrésze már aludt és csak négy-öt ember beszélgetett csupán, de azok sem kártyáztak. Az egyik ember zsebében a rendőrség kártyát talált, ami nem volt a vendéglős tulajdona, tehát őt semmiféle felelősség nem terheli. Az emberek különben egy rövid ideig játszottak, de akkor sem hazárdjátékos, hanem máriást.

Tenniszverők, tenniszlabdák, focilabdák, football-cipők, rendkívüli nagy választékban és tenniszverők javítása **Hegedűs cégnél Aradon.**

— Makulatura papír, tiszta újságpéldányok, csomagolási célra, 5 kilogrammos kötegekben olcsón kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Két héten belül

végleg Budapestre megy Pally Mancí.

Egy Pesten elkezdett és Aradon befejezett beszélgetés az aradi színháznál.

Ez Budapesten történt:

A taxi odafordult a Vigszínház köröndjéhez. Pally Mancí ment bemutatkozni a Vigszínházhoz. Végigsiklott szeme az impozáns épülettömbön és ezt mondta:

— Milyen egyszerű dolog lenne itt játszani. Hogy sietnék esténként fél nyolcra... vilamoson...

...azután hozzátette:

— ...autón... az enyémen...

És bement. És derült volt az arca, amikor kijött. Az előcsatározás sikerült. Megkérdeztem Pally Mancit, mit gondol, mi lesz az eredmény?

Elszántra komolyodott az arca:

— Szerződés! Ha nem itt, másutt. Én fel fogok kerülni Pestre. Nekem fel kell jutnom Pestre.

— Ilyen szilárd az elhatározása és ilyen biztos a dolgában? — kérdeztem.

— Lúktet az akaratom bennem. Ha most nem, akkor talán sohasem. Most huszonegy éves vagyok és sietek. Sietek a kisvárosi gond elől. Talán a nagyvárosiba. De itt legalább itt vagyok. Tudnak rólam és fölfigyelhetnek. Ott tovább csak fáradt remények, a nyolc napra készült premerek között, a toalettgondok között, a lakbér-gondok között, a kosztgondok között. Mert vidéken ez így szokás. És ha Pesten ugyanezt a kálváriát nyögöm, szívesebben teszem, mert feszül bennem inkább az ambíció, ami ott lenn lassan — felőlődik.

— Tetszettem Roboznak. És tetszettem Beöthy Lászlónak is. Holnap este próbálni fogok. Dobog a szívem. Egyszer már dobogott, amikor most megláttam a budai látképet, a királyi várt, a jó öreg Gellért hegyet... Ezeknek vonzó a varázsuk... Én mindenképp behullottam Pest mágnés-körébe...

Szemben Pally Mancival. Most már Aradon:

A kérdés:

— Sikerült?

Egyszerű válasz:

— Sikerült!

Az ostromot nyert hadvezér mondta ezt. Azután folytatta:

— Az volt aztán drukk. És láz. De érdemes volt. Az Édenkertből, a Nem nőülökből és a Templom egeréből próbáltam. Lenn a nézőtérén a Hannibal összes szereplői ültek. Az ezerszemű kritikások. A partnerem Somlai Artur volt. És kezdődik a próba. Reflektorok sugárözöne. Hogy fest az arcom fényben? Ez is tetszett. Először: finálé a Templom egere első felvonásából. Ez szív-lélek volt. Aztán rafinéria a Nem nőülökből és a kislány az Édenkertből. A végén Jó B Dániel azt mondta:

— Gyerekek, ki hitte volna?!

— Roboz pedig ezt: Hétfőn-kedden aláírhatjuk a szerződést.

— Hopp, de nekem haza kell utaznom. És különben is, ami biztos az biztos — elmentem a Nemzetibe is. Hevesi Sándor előtt is lettem az exament, a Krétakörből. Tetszettem itt is. És aztán hazajöttem játszani. Most várakozó álláspont. Pár napon belül ismét utazom föl. Nem is kell két hét se. Elmegyek — talán vissza sohse többet. Eddig minden a sokatigéres jegyében volt és én bízom a jövőben is...

Kedves figura. A legtörékenyebb női alak. De hangja, elhatározása kemény volt és reményeibe vetett hitének kifejezője. Mily erős az elszánt akarása! S a küzdés egymagában is sokat ér. Akárki meglássa, Pally Mancí nagy karriér, komoly meleg siker első lépését teszi most meg.

(s-ó).

Megisméltődött a földrengés Szmirnában.

Bécsben és Olaszországban is földlökéseket éreztek.

Szmirnából jelentik: A város környékén újból megisméltődtek a földrengések. A földrengés azonban nem okozott kárt, de a lakosság körében valóságos pánik tört ki. Attól félnek az emberek, hogy Szmirna eltűnik a föld színéről. Komal pasa ötvenczer dollárt

utalt át az inségesek támogatására.

A bécsi jelentések szerint ma délelben Bécsben szintén heves földrengést észleltek. tompa moraj is hallatszott, azonban közelebbi részleteket még nem tudnak. Felsőolaszországban szintén erős földrengéseket észleltek.

Kiszabadul a pesti bombamerényletek hőse

A bombamerénylő Márffy a váci fegyházban súlyosan megbetegedett és egy hét alatt 16 kilót fogyott. — Védője a koronaügyésztől azonnali szabadlábra helyezését kérte.

(Az Aradi Közlöny budapesti szerkesztőségének távirata.) Jelentettük már, hogy az ébredő magyarok egyesületének egy csoportja részéről akció indult meg a váci fegyházban büntetését kitöltő Márffy József érdekében. Márffy — mint ismeretes — a törvényszék az Erzsébetvárosi Körben elkövetett bombamerénylet miatt, a mely hét emberéletet követelt áldozatul, köztül által: halálra ítélte, de a tábla és a kuria megváltoztatva az elsőfoku ítéletet. Márffy csupán a francia követség épülete és az újpesti zsidótemplom ellen megkísérelt bombamerényletekben mondta ki bűnösnek és ezért hét évi fegyházbüntetéssel sújtotta. A táblai és kuriai ítéletek indokolása azonban súlyosbíró körülménynek tudta be, hogy Márffy tudomással bírt a készülő újabb merényletről, sőt annak kivételében esetleg részt is vett, de megcélzó bizonyítékok hiányában emiatt nem vonható felelősségre.

Arról is beszámoltunk, hogy az ébredők fentemlített csoportja időközben beszerezte azokat az adatokat, melyek szerintük hitelesen bizonyítják, hogy a merényletet nem Márffy és gyanúsított társai, hanem mások követték el és amennyiben Márffy amnesztia-kérvénye nem nyerne kedvező elintéztést, az adatokat memorandum formájában az illetékes hatóságok tudtára fogják hozni, hogy ezáltal eszközöljék ki Márffy József szabadlábra helyezését.

Ma azonban váratlan esemény történt.

Halva találtak Pesten egy öreg grófkisasszonyt.

Gróf Ráday Mária titokzatos halála.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Ma reggel halva találtak gróf Ráday Mária, egy öreg kisasszonyt Irányi-uccai palotájában. A szobaleánya ma reggel fel akarta ébreszteni az öreg kisasszonyt, azonban az ajtó zárva volt és senkisésem reagált kiáltására. A leány ijedtében a rendőrségre szaladt. Feltörték az ajtót és a grófnőt holtan találták. A szoba-

leány elmondotta, hogy tegnap este fejfájásról panaszkodott és amikor a leány aszpirint ajánlott neki, azt mondotta, hogy a veronál sokkal jobb. Lehetséges, hogy túlságosan nagy adagot vett be. Rendőrségi körökben azonban azt sem találják valószínűtlennek, hogy bűntény történt. A holttestet elszállították a bonctani intézetbe, a rendőrségi vizsgálat pedig megindult a titokzatos halálozást ügyében.

Irodalom és művészet

* A hó közepén jön vissza Aradra a színtársulat. Az Arad-timisoarai színtársulat timisoarai öthetes szezonját tizenegyedikén fejezi be. Másnap már átjön a társulat Aradra, azonban a román nagyhétre való tekintettel, csak a görög keleti husvét vasárnapján, tizenötödikén tartja első előadását Szendrey Mihály társulata Aradon.

* Király Ernő színtársulatot csinált Amerikában. Newyorkból jelentik: Király Ernő vezetésével magyar színtársulat alakult Newyorkban. Az első előadás fényes sikerrel végződött, amennyiben az est bevétele 3200 dollár volt.

— RÁDIO-MŰSOR. Szerda, április 4. Wien-Grác. 21. Hangverseny. — Berlin. 22.30. Hangverseny. —

Boroszló. 20. Oratórium — Frankfurt a. M. 16.30. Hangverseny. — Leipzig. 20.15. Kamarazene. — Milano. 21. Könnyű zene. — München. 19.30. Operaelőadás. — Nápoly. 20.50. Zenekari hangverseny. — Pozsony. 19.25. Gramofonzene. — Prága. 20. Hangverseny. — Róma. 17.30. Zenekari hangverseny. — Stuttgart. 20. Filharmonikus hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Szimfonikus hangverseny. 20. Előadás a Studióban. 21.50. Cigányzene.

— A Nyugat április 1-1 — husvét — száma jelentékeny részét Gellért Oszkár költészetének méltatására szenteli. Tanulmányt, cikket és portrét Babits Mihály, Fülep Lajos, Schöpflin Aladár, Laczkó Géza, Földi Mihály, Kesztoányi Dezső és Tersánszky J. Jenő irtak Gellértől, akinek arcképét műmellékleten adia a Nyugat. Gazdag képzőművészeti és színházi-rovat teszi teljessé a számot, amely a rendes 60 lejes áron kapható. Negyedévi előfizetés 300 lej. Főbizománvos: Pallas könyv- és lapterjesztő vállalat Cluj. Str. I. Ratiu A.

URANIA	URANIA	URANIA	URANIA
URANIA	Luciano Albertini, a legkedveltebb filmszínész	URANIA	URANIA
MA	Rinaldo-Rinaldini	MA	URANIA
5, 7 és 9-kor	a legkiválóbb kalandorlagerben.	5, 7 és 9-kor	Premier
Husvét vasárnap:	Premier	Husvét hétfőn:	Premier
Rin-Tin-Tin-nel „Sikoly az éjben”		„Egy éjszaka rejtelmel” Harry Piel-el	
URANIA	URANIA	URANIA	URANIA

Legolcsóbb husvétii bevásárlás Kávékirálynál, Piata A. Iancu (Forray-u. sarok)

KÖZGAZDASÁG. Leszállítják a vasuti tarifát.

Május elsején életbelép a mérsékelt menetdíj.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Dimitriu közlekedésiügyi miniszter még január elején elrendelte a vasuti tarifák revízióját, amely főleg a tehertarifák leszállítására vonatkozik. A tarifák revíziójára kiküldött bizottság még a mai napig sem készült el munkájával és már úgy látszott, hogy a tarifacökkentésből nem lesz semmi, míg most kiderült, hogy a bizott-

ság munkáját a legfelsőbb gazdasági tanács késleltette, mert szüksége volt bizonyos jövedelmekre a vasut részére ahhoz, hogy a vám-tarifákat módosítsák. Bratianu miniszterelnök tudomást szerzett erről és kifejtette, hogy a vasuti tarifák revíziója halasztást nem szenvedhet. Elrendelte, hogy a bizottság sürgősen végezze el munkáját, úgy, hogy a leszállított menetdíjak már május elsején életbe lépessenek.

Zürichben 3.29.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Április hó 3.)
Kifizetések: Berlin 38.50, London 783, Newyork 160.40, Páris 6.33, Milánó 8.51, Prága 4.76.50, Budapest 28.09, Zágráb 2.81.50, Bécs 22.65, Zürich 30.95. — Áru: Márka 38, angol font 780, dollár 160.50, olasz lira 8.60, francia frank 6.50, cseh korona 4.75, pengő 28.30, dinár 2.78, osztrák schilling 22.85, svájci frank 30.50. — Pénz: Márka 37.50, angol font 775, dollár 160, olasz lira 8.40, francia frank 6.30, cseh korona 4.70, pengő 28, dinár 2.72, osztrák schilling 22.65, svájci frank 30. — Irányzat: Tartott.

Zürichi tőzsdényítés. (Április hó 3.)
Berlin 124.15, Amsterdam 209.10, Newyork 519, London 2533.87.50, Páris 20.43, Milánó 27.42, Prága 15.38.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.29.50, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdézárlat. (Április hó 3.)
Berlin 124.15, Amsterdam 209.10, Newyork 519, London 2533.87.50, Páris 20.43, Milánó 27.42, Prága 15.38.50, Budapest 90.70, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.29.50, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdézárlat. (Április hó 3.)
Devizák: Páris 6.30, Berlin 38.27, London 781.50, Newyork 159.80, Milánó 8.47, Zürich 30.85, Prága 4.75, Bécs 22.53, Budapest 27.95. — Valuták: Napoleon 638, márka 38.10, léva 1.17, török lira 0.84, angol font 785, francia

frank 6.38, svájci frank 30.80, olasz lira 8.50, drachma 2.15, dinár 2.81, dollár 159.25, lengyel zloty 18, osztrák schilling 22.75, pengő 28.25, cseh korona 4.75.

= Elárverezték az aradi gyöngyházipari r.-t. részvényeit. Ma délután 3 órakor árverezték el dr. Beles Jenő közjegyző irodájában a felszámolás alatt lévő Ipar és Népbank érdekkörébe tartozó Gyöngyházipar r.-t. 1362 darab részvényét. Az árverésen megjelent Bokor Ernő, a Gyöngyházipar r.-t. igazgatója, Rosenberg Artur nagykereskedő, mint árverező és dr. Fischer Jenő, a felszámoló bizottság képviselője. A részvények az árverés révén az egyetlen reflektáns, Rosenberg Artur birtokába jutottak.

= Magyaránnyu lóvásárlások Magyarországon. Budapestről jelentik: A tavasz érkezével magyaránnyu lóvásárlások indultak meg Magyarországon. A török, olasz, görög és szovjetorosz ügynökök egész légiója árasztja el az országot, hogy hadseregeik számára lovakat vásároljanak. A szovjetnek 2300 lovat rendeltek meg, míg az olaszok, akik próbaképpen nemrég ötszázat vittek ki, most újakat vásárolnak.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Fivérek megható találkozása.

Az Amerikába zárandokló magyar kereskedő érdekes kalandja.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Megható találkozás történt két magyar testvér között Newyorkban. Mink Sándor kereskedő, aki szintén résztvett a Kossuth-zárandoklatban, elhatározta, hogy Amerikában megkeresi a harmincöt évvel ezelőtt kivándorolt és akkor még tizenkét éves Henrik bátyját. A lapokban hirdetést tett közze, jutalmat ígért a nyomravezetőnek, végül pedig a címéből kikereszte az összes Minkket és sorban felkereste őket. A taxiszámlája már ötven dollárt tett ki, de bátyját nem tudta megtalálni.

A hiábavaló keresés után meglátogatta Philadelphiaiban lakó nővérét, aki elmondotta, hogy bátyja utoljára bizonyos Feigin-családnál lakott. Mink Sándor felhívott telefonon egy ilyennevű embert és hamarosan kiderült, hogy az illető sógora Mink Henriknek, akinek gyümölcskereskedése van Newyorkban. Amikor megtudta a bátyja címét, haladéktalanul felkereste. Mink Henrik éppen kiszolgált üzletében, amikor öccse belépett és ránézett. Kijött a kezéből a gyümölcskosarat, oda lépett hozzá, megkérdezte a nevét, majd a két testvér egymás nyakába borulva zokogott. A vásárlóközönség pedig meghatottan szemlélte a testvérek örömet.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Dr. Dénes Jakab ügyvédi irodáját

Str. Gheorghe Popa (v. Ferdinand-u.) 1. sz. alá helyezte át. 1829

Schnitzer és Hoffmann cégből

Hoffmann Sándor ur barátságos uton kivált s helyette Ocskay Ede ur lépett be.

Schnitzer és Ocskay

Str. Metlanu 7. (Forray-uca.) 1851

Gheorghe STEFU György

új fűszerüzletében a Piata Catedralei és Str. Románului colți (volt Thököly-tér és Zrinyi-ucca sarkán) mindennemű fűszerárak figyelmes kiszolgálás mellett a legolcsóbb napiárért kaphatók. 15304

G. Nr. 1651—1926.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIUNE.

Nr. 219 portárel.

1928. Martie 21.

Se publică la cunoștință generală că în ziua de 4 Aprilie 1928, începând la orele 9 și jumătate dim. se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Miniș Nr. 19 și 72 ave-rea următorului compusă din: 3 parcele 2 căzi 6000 bucăți loză de vin etc. toate evaluate în preț de 7500 lei

Aceasta avere se vinde pentru des-păgubirea creditorului Torneu Maria pentru sumă de lei 1200 capital, plus spesele ocazionale cu execuția.

D. Antonescu, m. p. portárel.

1837

Építkezők figyelmébe!

Ujonnan épitendő kisebb és nagyobb házakra az épitkezési összes

50 százalékáig

kölcsönt folyósítatók anyagokban és készpénzben legelőnyösebb kamattal és mellett többévi lefizetésre.

HATSCHEK,

bankbizományos.

Strada Mărășești 58—60, földszint 4. — Értékezés 2—3 óra között. 1723

Gyöngyvirág

vágott, nagyobb mennyiségben kapható husvétra, helyt átvéve.

Szabó-kertészet

Pankota. 1828

Elsőrendű fehérnemű varrónő

kerestetik április 15-ikére vidéki nagyobb városba. Csakis oly hölgyek adják be fizetési igényekkel ajánlatukat, kik úgy a női luxus fehérnemű, mint férfi fehérnemű varrásban teljesen önállóak.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1885

HARCSA BELA 1146

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid áruk.

MAGULATURA PAPIR 5 kgros cso magokban K A P H A T O R az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Wanderer kerékpárok

a világ első és legjobb márkája.

Vezérképviselő Erdély részére:

HAMMER VILMOS

Arad, Piata Avram Iancu 5/6.

Ugyanott Göricke, Dürkopp, Ideal, Badenia, Continental kerékpárok kedvező fizetési feltételek mellett jutányosan kaphatók. 1516

Friss,

élénk,

ötletes,

és tartalmas

ARADI KÖZLÖNY

Egy fiatal, komoly és megbízható **tisztviselő-nőt** keres a **Hálóköcsi Társaság (Wagons-Lits)** aradi Menetjegyirodája (Bul. Reg. Maria 18.) Remán és magyar nyelv és kevés francia tudás megkívánatik. 1840

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETESEK BIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveghirdetés ára 10 szöveghirdetésre 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel... Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetési szöveget, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszik fel. Csak válaszlevélre elátott kérésekre válaszolunk. Ajánlatok, keljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sajtkészítők figyelmébe!! A legkifinomottabb sajt a svájci tejből készült. Hátmos, nem romlandó készítmény. **EGGER & Co. R.-T. vegyszertgyár, Csm. Ugyanitt** kapható a Sajtkészítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldés ellenében.

KÉT jóbarát, ismeretségi körök kerékesek keresik vigmedélyű fiúkat, merész vállalkozók nem fogják megbánni. Választ "Aki mer" az nyer" jelíggel az Aradi Közlöny kiadó-jába kérnek. 1849

ALKALMAZÁS.

SZOBALEÁNY felvétetik, Berker, Str. Greceanu (Perényi-u.) 15. sz. 1820

ERNSTE. DEUTSCHE, resucht zum 4 jährigen Knaben, Ferdinand-uca 3. Grozda. 1844

ASSISTENSNŐNEK fiatal leány fogorvosi rendelőbe felvétetik, Dr. Spielberger, Str. Consistoriului (Batthány) 16. 10501

LAKÁS.

KÉT butorozatlan szoba esetleg konyha és fürdőszobahasználattal május 1-re a központban kiadó, Irodának, rendelőknek alkalmas. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1809

HÁROMSZOBÁS. konyhás lakást keresek május 1-re. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1843

KERESEK butorozott szobát teljes ellátással a belvárosban. Értekezés Inter-continetale Arad, Bul. Rekele Ferdinand I. 1842

KERESEK különbejárta garzon belvárosi butorozott szobát fürdőszobával májusra. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek. 1838

KERESEK azonnalra modern kétszobás konyhás lakást a belvárosban vagy közelemben. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek. 1826

LAKÁS Gyórokok motoros közelében 3 szobás lakás, szép udvarral, május elsejéig bérbeadó, "Nikolits" Dóme. Rádna. 1836

HÁROMSZOBÁS lakást keresek május 1-ére. Cimeket Rudolf Mosse hirdetőbe. 10501

ÖTSZOBÁS lakás májusra bérbeadó. Dövebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1848

VÉTEL ÉSELADÁS.

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Szolgóné, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

NYEST-BOAK. divánv párnák, gyönyörű faragott ebédlő, vitrinek, antik butorok u. m. comódok, szekrények, üveg-szekrény, ágyak, órák, íróasztalok, szőlőnők stb. 7 fiókos szekrény, fali órák, varró asztalok, asztalok, székek, szőlőnők, rézágályok, zongorák, álló villanylámpák, ebédlőszőnyegek, perzsák, férfi öltönyök, festmények, függönyök, storeok, dupla ágyterítő, aranvazott consol, porcellánok, dísztárgyak stb. eladók. Szolgóné bizományv. üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ZONGORÁK: Ehrbar kereszthros és egy félhosszú Bösendorfer olcsón eladó. Neumannál, Bul. Reg. Ferdinand 11. 1845

KERESEK megvételre jókarban levő láb bal hajtható gyermekautót, Cim Ludwig Lajcsné, Piata Catedralei 1. 1827

EGY hálószoba, antik ebédlő, férfi szoba garnitúra eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1810

MACULATURA PAPIR 5 kg-ros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

SZOVÁTA FÜRDŐN, fővonalon bérbeadó 2 elsőosztályu villa teljes komforttal (16 szoba). Ugyanitt orvosi rendelő és váró szoba teljes berendezéssel. Ajánlatok özv. dr. Reichardspere Lajosné, Ghindari-Makfalva Jud. Odorheiu címére küldendők. 264

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT Trailla Demeter névre szóló haitási igazolvány. Kértek becsületes megtaláló azt a rendőrségen leadni. 1847

KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREKHEZ. Sulyos beteg özvegyasszony 3 apró gyermekével a legnagyobb nyomorban bárminemű csekély adományt kér. Bármit leghálósabbban fogad. Cim özv. Juhászné, Calea Saguna (Varjassy Lajos-uca) 64. 200

72 Lejért

100 kgr. száraz gyertyán hulladék tűzifa kapható **Stiaszny** káptafagyárában Arad, Str. D-na Balasa 121. 1839

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyit **Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 20-30.**

Minden modern kényelemmel berendezve. Kizáró ételrend! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

Gyönyörü női kalap újdonságok szalma, manilla és kombinált **550 lejtől** Alakítások modellek után mérsékelt árban. Hozzávalók nagy választékban. **Josefine DEUTSCH** Str. Bratianu (Weitzer-u.) 13., főpostával szemben.

Kerékpárok, varrógépek, gramofonok, elsőrendü gyártmányok, valamint ezek alkatrészei a legolcsóbb árrért kaphatók: **Voros László** Bul. Reg. Ferdinand (Boros Beni-tér) 47. üzletében. A szabari javító műhelyben minden e szakmába vágó dolgok javítása nagyon olcsón eszközöltnék.

Az Aradi Ipar és Népbank

felszámolás alatt dr. Beles Jenő aradi közjegyző irodájában

1928. évi április hó 18-án délután 3 órakor

megtartandó nyilvános árverésen eladja az intézet tulajdonát képező Bul. Reg. Ferdinand 19. szám alatt álló, aradi 4106. számú tjkvben A + 4 sor és 261-c. hrzi szám alatt bejegyzett kétemeletes bérházat.

Az ingatlan (volt Schuh-féle ház) 610 négyszögöl területen épített két emeletes bérház, amely 9 lakást, ösz szesen 39 szobával foglal magában.

Kikiáltási ár Lei 3,500.000. Bánatpénz Lei 350.000.

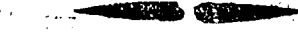
Egyéb feltételek az eljáró közjegyző úrnál megtudhatók.

Ugyancsak 1928. évi április hó 18-án délután 3 órakor dr. Beles Jenő aradi közjegyző irodájában megtartandó nyilvános árverésen eladja az Aradi Ipar és Népbank felszámolás alatt az intézet tulajdonát képező aradi 4106. számú tjkvben A + 3 sor és 261-a. hrzi szám alatt felvett

Piața Mihail Viteazul (Ferenc-tér)-en fekvő 378 négyszögöl terjedelmű üres telket.

Kikiáltási ár Lei 1,000.000. Bánatpénz Lei 100.000.

Egyéb feltételek az eljáró közjegyző úrnál megtudhatók.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Bankkölcsönök

aradi és környékbéli házakra és földekre olcsó kamattal, betáblázás mellett, azonnal folyósítottok.

HAASZ ALBERT Iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. szám.

Ágy tollát tisztitassa meg a gázza és villanyerőre berendezett modern tolltisztító vállalatnál 1503 Str. Cercetasilor Szt. Pál-u. 4.

Komoly, megbízható kereskedő, ki magát **önállósítani** akarja, jelent. ezzen **Singer Bourne & Co. cég** Bulvardul Regele Ferdinand No. 17.

Bérházakra nagyon olcsón jelzőkölcsönként azonnal folyósítottok Bővebbet: 1800 **HERZOG,** Strada Bratianu (Weitzer János-u.) 17

Kiadó üzlethelyiség nagy portállal, azonnal vagy május 1-re a város központjában. 1816 Érdelklődhetni: Dr. Lócs Rezső ügyvédnél, Str. Horia No. 8.

Kerékpár, villany, vízvezeték és csatornázási munkálatok legolcsóbban: **Gartner Samunál** Arad, Str. Bratianu 2. (Weitzer J.-u.) 1442

Muzsaj József Arad, a színházzal szemben, **Tavaszi árjegyzéke:**
LEJ: Tavaszi divatöltöny 1600- Tiszta gypajuöltöny 2450- Gouvoatdivatöltöny 3150- Felöltő tavaszi 1950- Divat-nister 2350- Gouvoat nister v. raglán 3500- Fregoli-kabát 2100- Gummikabát 860- Iskolaöltöny előírás szerint 1600- **D'vals zabóság!** 178 **Nagy posztó raktár!**

VIZUMOK követeléseknel **Ütveihosszabítások, C.F.R. bérletek** **!! Kunstler-vizumiroda !!** **!! Barmily ügyet vagy megbízást pontosan elintéz. !!** Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.